

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

GUIA PER A L'ACREDITACIÓ DE LES TITULACIONS UNIVERSITÀRIES OFICIALS DE GRAU I MÀSTER

Versió: 3.0

Març de 2016

Generalitat
de Catalunya

eqar

ISO 9001
ISO 27001

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial.

La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

© Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

Carrer dels Vergós, 36-42, 08017 Barcelona

www.aqu.cat

Guia aprovada per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat el 23 d'octubre de 2014 i aprovada per la Comissió d'Avaluació Institucional i de Programes el 18 de març de 2016

Tercera edició: abril de 2016

SUMARI

I. INTRODUCCIÓ	4
1. Què, per què i per a què de l'acreditació.....	4
2. Més enllà de l'acreditació: seguiment per a la millora	8
3. Més enllà de l'acreditació: centres autoacreditats (<i>self-accredited centres, self-accrediting centres</i>)	8
II. ORGANITZACIÓ, PLANIFICACIÓ I CRITERIS PER A L'ACREDITACIÓ.....	11
1. El marc normatiu.....	11
2. De la verificació a l'acreditació	11
3. El centre com a unitat d'avaluació	12
4. Planificació temporal de l'acreditació	13
5. Els experts externs	13
6. Comissions d'acreditació	15
7. Comissió d'apel·lacions	15
8. Procés d'acreditació	16
9. L'autoinforme	19
10. Criteris per a l'acreditació	23
III. ESTÀNDARDS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	25
1. Qualitat del programa formatiu	25
2. Pertinència de la informació pública.....	29
3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació	32
4. Adequació del professorat al programa formatiu.....	35
5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	38
6. Qualitat dels resultats dels programes formatius	42
IV. INFORME DE RÚBRIQUES.....	48

I. INTRODUCCIÓ

1. Què, per què i per a què de l'acreditació

Una de les conseqüències en el sistema universitari català de la creació política de l'**Espai europeu d'educació superior (EEES)**, com a culminació del socialment conegut Procés de Bolonya, ha estat la modificació del marc normatiu que regia l'aprovació de les propostes de titulacions universitàries per les autoritats educatives, tant de l'Estat com de la Generalitat de Catalunya. Termes com ara *verificació*, *seguiment* i *acreditació*, i els seus processos associats, han aparegut en el panorama acadèmic i en la tasca dels òrgans responsables de la seva execució.

Podria afirmar-se que aquests processos constitueixen la manifestació visible del funcionament correcte d'un **sistema de garantia de la qualitat** de què s'han de dotar els sistemes universitaris europeus. En paraules d'un dels experts europeus més reconeguts, A. I. Vroeijenstijn,¹ si es considera el sistema de garantia de la qualitat com l'instrument que aglutina l'assegurament intern i extern de la qualitat, llavors:

«La garantia de la qualitat [*quality assurance*] pot ser descrita com l'atenció sistemàtica, estructurada i contínua a la qualitat en termes del manteniment i la millora de la qualitat de l'educació. Una condició imprescindible de la garantia de la qualitat és l'atenció permanent a la qualitat, i una de les eines per a aquesta tasca és l'avaluació [*quality assessment*].»

L'acreditació és un «model d'avaluació» originari de contextos amb escassa regulació estatal, com ara el nord-americà, amb una presència desigual de les autoritats educatives governamentals i que constitueix, per la seva generalització, la primera forma d'avaluació en l'ensenyament universitari. La internacionalització, i especialment la globalització de l'educació superior, ha fet que el «model» s'hagi estès a altres països durant les dues últimes dècades. Ara bé, com apunta L. Harvey:²

«El context i l'estadi de desenvolupament del sistema d'educació superior en un determinat país constitueixen una variable clau en la importància que s'atorgui a l'estatus d'acreditació d'una institució o programa.»

¹ Vroeijenstijn, A. I. (1995) *Improvement and Accountability: Navigating between Scylla and Charybdis: Guide for External Quality Assessment in Higher Education*. Londres: Jessica Kingsley (pàg. 18).

² Harvey, L. (2004) «The Power of Accreditation: Views of Academics». A: Di Nauta, P.; Omar, P. L.; Schade, A.; Scheele, J. P. (ed. 2004) *Accreditation Models in Higher Education. Experiences and Perspectives*. Hèlsinki: European Network for Quality Assurance in Higher Education (pàg. 5-19).

En el context europeu, les experiències prèvies d'assegurament de la qualitat als diferents estats es **consoliden** definitivament el maig del 2005, quan els ministres d'Educació adopten a Bergen els **Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'Espai europeu d'educació superior** (European Standards and Guidelines, ESG), elaborats per l'ENQA i que es revisen i aproven a Erevan (Armènia) el 2015.³ Els ESG estableixen els estàndards dels processos d'assegurament intern i extern de la qualitat en l'educació superior, que en el cas extern s'han de dur a terme cíclicament (estàndard 1.10), han d'aprofitar i tenir en compte l'eficàcia dels processos interns (estàndard 2.1). El procés d'avaluació de la qualitat ha d'incloure una autoavaluació per part de la institució prèvia a l'avaluació externa, que normalment inclou una visita al lloc objecte d'estudi i que conclou amb un informe públic (estàndards 2.3, 2.6). Els resultats d'aquesta avaluació externa han de formar part d'un procés de seguiment sistemàtic. L'assegurament extern de la qualitat l'han de dur a terme grups d'experts externs que incloguin almenys un membre de l'alumnat (estàndard 2.4) i que han de basar les seves decisions en criteris explícits, publicats i aplicats amb coherència (estàndard 2.5). Tots els processos d'assegurament extern de la qualitat han de preveure un mecanisme formal d'al·legacions a les decisions preses (estàndard 2.7). Els ESG presenten principis genèrics, que es concreten a cada estat participant en l'EEES en funció del seu context i de la seva normativa legal.

En el nostre context, i en el marc de la presència reguladora de l'Estat, es pot afirmar que l'acreditació pot ser entesa com un procés o un acte de caràcter administratiu que respon a un mandat legal i que oficialitza o legalitza les credencials acadèmiques (títols) atorgades als estudiants universitaris per les universitats. Per primer cop l'Estat incorpora a la normativa (reials decrets 1393/2007 i 99/2011) l'assegurament extern de la qualitat de l'ensenyament superior, tot adoptant els ESG.

La pregunta sobre en què consisteix un procés d'acreditació o d'avaluació de la qualitat d'un programa d'estudis o d'una institució universitària, la va respondre el 2008 el Consell d'Avaluació Finlandès (FINHEEC) en termes molt simples, tot assumint el consens internacional, quan va assenyalar que està integrat per quatre components: una organització nacional o externa, una autoavaluació, una avaluació externa –incloent-hi una visita– i un informe públic.

Vickie Schray,⁴ dins del debat sobre el futur de l'acreditació als Estats Units, assenyala alguns punts d'especial interès:

- El sistema d'acreditació té una història de més d'un segle com a eina principal per definir i assegurar la qualitat del servei educatiu en l'educació superior.

³ <http://www.aqu.cat/doc/doc_24427439_1.pdf>

⁴ Schray, V. (s. a.) *Assuring Quality in Higher Education: Key Issues and Questions for Changing Accreditation in the United States*. [Issue paper. Fourth in a series of Issue Papers released at the request of Chairman Charles Miller to inform the work of the Commission]. A National Dialogue: The Secretary of Education's Commission.

- En el complex sistema publicoprivat nord-americà, les organitzacions d'acreditació han estat les encarregades de definir i desenvolupar els criteris de qualitat, i també de gestionar el procés per mitjà del qual es determina si una institució o un programa reuneix els requisits per ser acreditat.
- Les organitzacions d'acreditació han actuat com a guardià o filtre (*gatekeeper*) en l'accés a l'abundant finançament públic anual de les institucions, atesa la connexió entre acreditació i accés als ajuts financers federals.
- L'acreditació és l'assegurança de protecció dels consumidors.

Aquest últim aspecte, cada vegada més necessari en un context de globalització de l'educació superior, constitueix la raó última de l'acreditació: **assegurar a l'usuari que els programes formatius oferts per les institucions universitàries reuneixen no tan sols els requisits formals o d'índole administrativa regulats per l'autoritat, sinó que el «nivell formatiu» assolit pels seus graduats correspon al certificat per la institució (tipus de titulació).**

En definitiva, un programa d'estudis acreditat ha d'haver demostrat:

- Que compleix els requisits legals establerts per l'autoritat competent (denominació del títol, nombre de crèdits ECTS, estructura del pla d'estudis, requisits i criteris d'accés, etc.).
- Que la seva proposta acadèmica respon, en termes del perfil de competències establert, a allò que s'explicita en el MECES d'acord amb el nivell del títol (grau, màster, doctorat), i també a l'actualització i la pertinència del coneixement disciplinari que el sustenta.
- Que ha estat desenvolupat amb els recursos adequats de professorat, serveis de suport a l'aprenentatge i infraestructures i recursos materials.
- Que les certificacions atorgades (qualificacions de les matèries i títol) responen a procediments pertinents i adequats d'avaluació dels assoliments dels estudiants, que al seu torn posen de manifest el nivell de qualitat exigint.
- Que les trajectòries acadèmiques de progrés i graduació, i també d'ocupabilitat, de les persones graduades es corresponen amb les característiques dels estudiants i amb la potencialitat del context laboral.
- Que disposa d'uns mecanismes de garantia interna que assegurin una anàlisi periòdica del procés formatiu orientada a la millora contínua de la formació dels seus estudiants.

Les característiques dels sistemes universitaris europeus, conseqüència del model d'universitat pública, han determinat una posició d'igualtat en els objectius de qualitat del sistema: s'ha procurat, com a objectiu prioritari, assegurar a cada institució i a cada títol un nivell de qualitat homogeni. La jerarquització entre institucions o centres ha estat explícitament exclosa entre els propòsits dels governs. Amb la creació de l'EEES emergeix una nova problemàtica, com a conseqüència del reconeixement de títols i la mobilitat professional entre els diferents països europeus.

Des d'una perspectiva de globalització de l'ensenyament superior, apareixen un seguit de preguntes clau a les quals el «model d'acreditació» intenta donar resposta:

- Mereixen ser titulats en A els graduats de la universitat X?
- Quin és el nivell de qualitat del títol A a la universitat X?
- El títol A de la universitat X té el mateix nivell que el títol A de la universitat Z?
- Ha de reconèixer la universitat X la part del programa A realitzat a la universitat Z?
- Han de ser reconegudes les competències d'exercici professional atorgades pel títol A de la universitat X del país J a la resta de països de la UE?

En definitiva, l'acreditació, dissenyada i desenvolupada d'acord amb criteris internacionals, com ara els expressats en els ESG europeus, pretén ser garantia de **l'equivalència entre formació rebuda i nivell de qualificació europeu**.

Des d'un profund sentit de responsabilitat i servei públic, el plantejament adoptat per AQU Catalunya, dins del marc legal vigent reflectit en el Marc VSMA i del propòsit de col·laboració dins de la Red Española de Agencias de Calidad Universitaria (REACU), té l'objectiu d'**enfortir la validació interna realitzada per la mateixa institució. Només les universitats, individualment i com a sistema, poden garantir la qualitat dels programes formatius i serveis educatius que ofereixen**. La funció d'AQU Catalunya és la de coadjuvar, com a agent de validació externa, a l'assoliment d'aquest propòsit.

El procés d'acreditació ha de permetre:

- Assegurar la qualitat dels programes formatius oferts, d'acord amb els nivells de qualificació establerts i els criteris de la normativa vigent.
- Garantir informació vàlida i fiable que ajudi en les decisions dels usuaris del sistema universitari.
- Facilitar els processos interns de millora de la qualitat dels programes i els serveis desenvolupats per les universitats catalanes.
- Integrar el procés de verificació derivat de la proposta de modificacions substancials.

Per a l'assoliment d'aquests objectius, el model d'acreditació que es proposa assumeix els pressupòsits següents:

- **Equivalència internacional.** AQU Catalunya, com a agència reconeguda i integrada als organismes europeus d'assegurament de la qualitat (ENQA, EQAR), ha d'adoptar criteris i directrius d'avaluació d'acord amb aquest estatus (els ESG).
- **Implicació de cada institució en la valoració de les evidències i fonamentació de les accions de millora.** La validació interna o autoavaluació és peça clau del procés. El pla de millora que vertebrava i fixa el calendari de les accions a fer neix d'informació quantitativa i qualitativa evidenciable, informació que ve generada per un sistema de garantia interna de la qualitat.

- **Integració de la rendició de comptes i la millora contínua** com a via d'integració de requeriments interns i externs.
- Atenció especial als **assoliments de formació dels estudiants**, evidència fonamental de la qualitat de la formació.
- **Reconeixement del progrés, les bones pràctiques i la qualitat destacada** com a senyal de la necessitat de l'assumpció del principi que l'acreditació ha de promoure la millora contínua dels programes formatius.
- **Transparència i publicitat dels processos i els resultats, objectiu fonamental per assegurar la credibilitat de les decisions.** Això implica també la garantia de defensa de les institucions en relació amb les decisions finals en un procés d'al·legació.

2. Més enllà de l'acreditació: seguiment per a la millora

Com molt bé s'explicita en la directriu corresponent a l'estàndard associat a l'aplicació dels processos d'avaluació (ESG 2.3):

«L'assegurament extern de la qualitat no acaba amb l'informe dels experts. Aquest informe ofereix una orientació clara per a l'acció institucional. Les agències disposen d'un procés de seguiment sistemàtic per examinar les mesures que aplica la institució. La naturalesa del seguiment dependrà del disseny de l'assegurament extern de la qualitat.»

Ha estat una nota distintiva d'AQU Catalunya que tots **els seus processos d'avaluació hagin tingut una clara orientació a la millora**, independentment de les restriccions formals que s'hagin pogut presentar en els marcs normatius del moment. Un clar exemple en va ser l'elaboració i la publicació, l'any 2005, del ***Marc general per a l'establiment, el seguiment i la revisió dels plans de millora***.

En coherència amb aquesta assumpció i atenent el resultat de l'avaluació en la fase d'acreditació, el procés de seguiment, que inicia un nou cicle en el model de garantia de la qualitat vigent, tindrà un clar referent: el pla de millora postacreditació. L'objectiu és garantir que la institució s'ocupa d'una manera ràpida dels àmbits susceptibles de millora i que s'afavoreix la capacitat de superació. Amb aquest enfocament, el seguiment adquireix nous objectius, alhora que es desprèn, per haver quedat integrat al sistema intern de qualitat, d'un seguit de requeriments de rendició de comptes presents fins aleshores en el primer cicle de seguiment.

3. Més enllà de l'acreditació: centres autoacreditats

Els sistemes externs de garantia de la qualitat en l'educació superior estan en evolució contínua, per tal de satisfer el principi d'adequació a la també canviant realitat de les institucions universitàries, en un context de globalització i d'internacionalització de la seva activitat.

És obvi el fet de la «joventut» dels marcs normatius i operacionals que actualment configuren el procés de garantia externa de la qualitat del nostre sistema universitari; però no és menys cert que l'extensió i la intensitat d'actuació per part d'AQU Catalunya, en coresponsabilitat amb les

universitats catalanes, i les característiques de maduresa del sistema universitari català han generat un *know-how* que permet assumir el repte d'avançar pel camí de l'enfortiment dels sistemes interns de garantia de qualitat de les institucions i, en conseqüència, **disminuir els requeriments de supervisió externa**.

D'acord amb les experiències iniciades en el context internacional, el substantiu, complet i seqüencial procés vigent al nostre país (verificació-seguiment-acreditació) reuneix els ingredients necessaris per plantejar el fet de poder atorgar el certificat de *Self-accrediting Centre* als centres universitaris que hagin demostrat la fortalesa dels seus mecanismes de garantia de la qualitat, tenint en compte els resultats del procés de verificació-seguiment-acreditació del conjunt de les seves titulacions (grau i màster).

En el context internacional, l'autoacreditació és un indicador d'autonomia i implica que les institucions amb aquest segell poden elaborar i emetre títols sense el vistiplau extern. L'autoacreditació és una característica de les universitats d'arreu del món, conseqüència de la seva llarga trajectòria com a centres de coneixement i aprenentatge. L'autoacreditació suposa l'exempció de la verificació externa dels seus programes, en virtut de la maduresa que els sistemes de garantia interna de la institució han assolit.

La prudència necessària, en un plantejament que encara no està present en els marcs normatius i operacionals actuals, porta a posposar les especificacions, tant dels requisits per a l'obtenció de l'estatus de centre autoacreditat (o centre autoacreditador) com dels seus beneficis. L'anàlisi i la valoració dels resultats globals del procés recollit en el Marc VSMA, que actualment orienta el marc d'operacions d'AQU Catalunya (del qual aquesta guia constitueix la seva última peça), avalaran el disseny definitiu del procediment per a aquesta finalitat.

Al cap i a la fi, la projecció de futur per la qual s'aposta està totalment alineada amb l'esperit de la Declaració de Graz de juliol de 2003 de l'Associació Europea d'Universitats (EUA, en les seves sigles angleses) i dels ESG (2.2) quan afirmen que:

«El sistema d'assegurament extern de la qualitat pot operar de manera més flexible si les institucions són capaces de demostrar l'eficàcia del seu sistema d'assegurament intern de la qualitat.»

Disminuir l'exhaustivitat, la periodicitat i, per què no, la burocràcia dels processos externs de garantia de la qualitat en el sistema universitari català ha de ser la contrapartida a l'esforç i el convenciment de les universitats catalanes d'aprofundir en el desenvolupament de sistemes propis que siguin eficaços i eficients per respondre als requeriments externs de garantia de la qualitat de les seves activitats.

Aquest plantejament que fa AQU ja ha estat parcialment recollit al Reial decret 420/2015, de 29 de maig, de creació, reconeixement, autorització i acreditació d'universitats i centres universitaris. L'article 14 d'aquest decret recull l'acreditació institucional de centres d'universitats públiques i privades. Els centres podran rebre una acreditació institucional quan hagin assolit l'acreditació d'almenys el 50% de les seves titulacions i el seu SGIQ hagi estat certificat per AQU. Totes les titulacions impartides pel centre acreditat quedaran acreditades automàticament sense haver-se

de sotmetre a un procés individual d'acreditació. El centre s'haurà de sotmetre a un procés d'avaluació externa de caràcter institucional per mantenir la seva acreditació. L'avantatge per a les universitats és evident i està alineat amb l'ESG 2.2. **Caldrà, però, seguir avançant en els propers anys per incloure també el procés de verificació.**

II. ORGANITZACIÓ, PLANIFICACIÓ I CRITERIS PER A L'ACREDITACIÓ

1. El marc normatiu

La posada en funcionament de l'EEES ha comportat un augment significatiu de l'**autonomia universitària per a la formulació de nous ensenyaments universitaris de grau, màster i doctorat**. La Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOMLOU), posa les bases per adaptar la universitat al nou EEES. Entre d'altres, la Llei estableix una nova estructura dels ensenyaments i títols universitaris. Posteriorment, el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre (modificat pels reials decrets 861/2010 i 99/2011), estableix l'ordenament dels ensenyaments universitaris oficials. Seguint els principis de la LOMLOU, el Reial decret amplia l'autonomia universitària, ja que són les mateixes universitats les que han de crear i proposar, d'acord amb les regles establertes, els ensenyaments i títols a impartir i expedir, sense estar subjectes a l'existència d'un catàleg previ establert, com fins aleshores era obligat.

La contraprestació a aquest augment de l'autonomia universitària queda recollida en el fet que les propostes de nous ensenyaments s'han de sotmetre a un **procés d'avaluació ex ante** (anomenat **verificació**) i, transcorreguts quatre anys (en el cas dels màsters) o sis anys (en els graus i doctorats), a un **procés d'avaluació ex post (acreditació)**, d'acord amb el procediment i els terminis que estableixi la Generalitat de Catalunya i que, en tot cas, ha d'incloure una visita d'experts externs a la universitat. Entre tots dos processos les universitats duen a terme el **seguiment** anual del desenvolupament de les titulacions implantades, d'acord amb el seu sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ). Els criteris per a l'acreditació els estableixen conjuntament les agències de qualitat que estan inscrites en el Registre Europeu d'Agències de Qualitat (EQAR), d'acord amb els estàndards internacionals de qualitat, en especial els ESG, i la resta de normativa legal.

El 2 de juliol de 2010 el Consell de Direcció d'AQU Catalunya va aprovar el **Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials** (Marc VSMA)⁵ amb l'objectiu de fixar les bases d'actuació per a aquests quatre processos, tot vinculant-los d'una manera lògica, a fi d'establir una coherència conceptual i una eficiència més gran en la gestió dels diferents processos avaluadors. En aquest sentit, aquesta guia aporta la concreció metodològica i procedimental al darrer d'aquests processos: l'acreditació.

2. De la verificació a l'acreditació

Independentment del compliment dels requeriments del marc normatiu vigent, AQU Catalunya, per mitjà dels seus òrgans directius, ha apostat pel fet que els seus procediments i accions de

⁵ <http://www.aqu.cat/doc/doc_31479088_1.pdf>

garantia externa de la qualitat dels programes formatius de grau i de màster incideixin en la importància dels sistemes interns de garantia de la qualitat de les universitats i els seus centres.

Aquest enfocament d'actuació d'AQU Catalunya és plenament coherent amb els ESG, que assenyalen que:

«[...] és important que l'assegurament extern de la qualitat reconegui i promogui la responsabilitat institucional en relació amb l'assegurament de la qualitat [...]»

En conseqüència, el marc de referència i els procediments d'actuació recollits en el Marc VSMA, així com l'enfocament i el contingut d'aquesta guia, posen una atenció especial a valorar el funcionament del sistema intern de garantia de la qualitat. L'avaluació dels procediments interns ha de prendre en consideració el conjunt d'evidències que, de manera seqüencial i progressiva, s'han anat generant en les fases de verificació i seguiment. La qualitat d'aquestes evidències, degudament documentades, permetrà AQU Catalunya acomplir l'estàndard 2.2 dels ESG:

«El sistema d'assegurament extern de la qualitat pot operar de manera més flexible si les institucions són capaces de demostrar l'eficàcia del seu sistema d'assegurament intern de la qualitat.»

En definitiva, si les propostes verificades, per la seva qualitat, i si els informes de seguiment, especialment el preparatori de l'acreditació (autoinforme), per la seva exhaustivitat i pertinència, evidencien la qualitat de funcionament dels programes formatius, l'avaluació externa orientada a l'acreditació **disminuirà la seva extensió i intensitat** i permetrà a la institució fixar aspectes del seu especial interès.

3. El centre com a unitat d'avaluació

L'ordenament actual dels ensenyaments oficials estableix que els títols oficials (de grau, màster i doctorat) han de renovar l'acreditació periòdicament, d'acord amb el procés establert. Per tant, la decisió de l'acreditació s'aplica sobre la totalitat de programes oficials implantats a les universitats catalanes, per tal que puguin mantenir el caràcter de títol oficial.

No obstant això, sobre les fases en què es desenvolupa el procés d'acreditació incideixen de manera fonamental els **sistemes de garantia interna de la qualitat (SGIQ)**. En compliment dels ESG, les institucions han de disposar d'una política i de processos associats per assegurar la qualitat i el nivell de les seves titulacions. Per aquest motiu, les universitats s'han dotat de SGIQ, que s'han desenvolupat o bé a escala d'universitat o bé a escala de centre.

Els **centres universitaris** (tant integrats com adscrits) esdevenen el referent organitzatiu dels processos d'avaluació, atès que s'estructuren al voltant d'un conjunt de titulacions que comparteixen àmbits disciplinaris similars, i tenen la responsabilitat de la implantació i el funcionament dels SGIQ pel que fa al desenvolupament dels programes formatius.

Els ESG assenyalen que l'assegurament extern de la qualitat pot adoptar diferents formes, que varien en funció del sistema i que poden incloure avaluacions institucionals de diferents menes: acreditacions de programes, acreditacions d'institucions o una combinació de totes dues.

No s'ha d'oblidar que, com a punt de partida, els ESG mantenen entre els seus objectius l'esperit de la Declaració de Graz (juliol de 2003) de l'EUA, que assenyala que «el propòsit de la dimensió europea en l'assegurament de la qualitat és promoure la confiança mútua i la transparència, tot respectant la diversitat de contextos nacionals i àrees de coneixement».

Per tant, **AQU Catalunya proposa que les avaluacions externes es facin simultàniament sobre totes les titulacions oficials que ofereix un centre**. Els objectius principals d'aquesta proposta són:

- Integrar l'avaluació de les titulacions a l'avaluació institucional.
- Facilitar una visió de conjunt i enfortir la visió estratègica de cada centre, per tal de promoure la coherència entre els títols de grau i postgrau.
- Simplificar el procés d'avaluació externa, buscant economies d'escala que redueixin els costos de l'avaluació externa.

Aquest plantejament assumeix que **el procés de l'avaluació externa és, pel que fa al seu abast, independent de la decisió sobre l'acreditació**, que s'aplica a escala de programa. En aquest sentit, el procés té en compte el repte d'integrar a l'avaluació els diferents nivells formatius de les titulacions oficials que s'ofereixen al centre (grau i postgrau), alhora que permet l'emissió posterior d'informes d'acreditació per a cada programa.

4. Planificació temporal de l'acreditació

L'organització i la planificació del procés han de permetre que es pugui efectuar l'avaluació per a la renovació de l'acreditació de totes les titulacions oficials en els terminis que la norma ha establert en l'ordenament actual, és a dir, al cap de sis anys des de la verificació en el cas de les titulacions de grau i doctorat i al cap de quatre anys en el cas dels màsters universitaris.

El plantejament adoptat per AQU Catalunya, segons el qual es prenen els centres com a objecte del procés d'avaluació, ha de garantir que es pugui arribar al moment de l'acreditació de qualsevol titulació oficial havent fet una visita externa al centre d'impartició, de manera que s'acompleixi el requeriment legal establert en el Reial decret 1393/2007.

Per aquest motiu, el Consell de Govern d'AQU Catalunya acorda cada any la programació de les titulacions que s'hauran d'acreditar l'any següent segons el criteri de màxima agrupació per centre docent.

5. Els experts externs

Un dels elements que contribueixen a garantir la validesa, la fiabilitat i la utilitat dels processos d'avaluació externa és l'actuació dels experts externs (*peer review*). Les avaluacions conduïdes per equips d'experts externs es basen, d'una banda, en l'orientació científicotècnica i disciplinària que aporten com a tret distintiu els experts i, de l'altra, en l'observació i l'estudi directe de la realitat a avaluar, que permet precisar i contextualitzar la informació que s'analitza. Per tant, es pot afirmar que **l'enfocament de l'acreditació descansa en l'expert**.

El perfil necessari per formar part de les diferents comissions es troba descrit al document *Directrius per al desenvolupament del Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials*,⁶ aprovat pel Consell de Direcció d'AQU Catalunya en la seva sessió de 2 de desembre de 2010.

AQU Catalunya té oberta permanentment la selecció d'experts mitjançant un mecanisme en què les persones expertes es poden inscriure en el banc d'avaluadors de l'Agència a través del web http://www.aqu.cat/experts/banc_avaluadors.html. A més dels models de currículum que cal adjuntar a l'hora de donar-se d'alta, l'apartat d'experts del web inclou una formació en línia sobre qualitat, i també la descripció del marc normatiu, del Procés de Bolonya i del sistema universitari català.

Comitès d'avaluació externa

En tot procés d'acreditació és necessari que un comitè d'avaluadors externs visiti la institució, l'informe del qual és peça clau en la decisió que finalment adoptaran les comissions d'acreditació. Com ja s'ha comentat, AQU Catalunya aposta perquè el procediment de visita externa es faci simultàniament a totes les titulacions oficials de grau i de màster que ofereix un centre.

L'encàrrec de conduir l'avaluació externa a un centre concret recau en els comitès d'avaluació externa (CAE), la composició del qual es fa tenint en compte l'àmbit de coneixement concret del centre. AQU Catalunya presentarà la composició del CAE a la institució perquè indiqui si es dona algun conflicte d'interessos per algun dels seus membres. Només en aquest cas es procedirà a un canvi de composició. Un cop realitzada l'avaluació i emès l'informe d'avaluació externa, el CAE finalitza la seva activitat.

La composició estàndard dels CAE és la següent:

- El/la **president/a**.
- Un/a **vocal acadèmic/a** per cada un dels àmbits de coneixement del centre.
- Un **vocal professional** de l'àmbit de coneixement del centre.
- Un/a **estudiant** de l'àmbit de coneixement del centre.
- Un/a **secretari/ària** especialista en metodologia.

No obstant això, **la composició dels comitès podrà variar en funció de les titulacions a avaluar a cada centre i de la tipologia de visita**. En general, sempre que es pugui, els CAE estaran formats per una combinació de persones membres de les comissions d'acreditació i altres persones nomenades específicament per al comitè.

Els CAE duen a terme l'avaluació externa del centre segons el procés dissenyat per a l'acreditació. Aquest procés defineix les tasques següents per als CAE:

⁶ <http://www.aqu.cat/doc/doc_13036660_1.pdf>

- Avaluació individual de la documentació (autoinforme; evidències) que el centre ha preparat per al procés d'avaluació externa.
- Si escau, una visita prèvia del president i el secretari del CAE al centre, per tal de planificar la visita i, si cal, resoldre dubtes i verificar aspectes concrets de la documentació aportada.
- Preparació de la visita, en què els membres del CAE posen en comú la informació analitzada i determinen les qüestions a plantejar en el moment de la visita al centre.
- Desenvolupament de la visita al centre.
- Elaboració i consens de l'informe d'avaluació externa.

El resultat d'aquest conjunt de tasques és un **informe d'avaluació externa** que el CAE eleva a la comissió d'acreditació corresponent.

6. Comissions d'acreditació

En el procés d'acreditació, les comissions específiques d'avaluació per branca (CEA), creades en el Marc VSMA i que tenen la responsabilitat de la verificació, el seguiment i la modificació de titulacions oficials, prenen les funcions de comissió d'acreditació. D'aquesta manera, es garanteix que el coneixement adquirit al llarg dels processos d'avaluació es manté i serveix per reforçar la coherència de les decisions que es prenguin en el marc de l'acreditació. La seva funció principal és emetre els **informes d'acreditació (IdA)** de les titulacions que se sotmeten al procés, per tal que els òrgans corresponents prenguin la decisió definitiva sobre l'acreditació.

Segons l'acord de la Comissió d'Avaluació d'Institucions i Programes, s'han establert cinc comissions de caràcter permanent, corresponents a les cinc branques de coneixement: Arts i Humanitats, Ciències Socials i Jurídiques, Ciències, Ciències de la Salut, i Enginyeria i Arquitectura. Aquestes comissions són les responsables també de l'acreditació de les titulacions universitàries.

El perfil dels membres de les comissions d'acreditació i els criteris de valoració i selecció es troben descrits també al document *Directrius per al desenvolupament del Marc per a la verificació, el seguiment, la modificació i l'acreditació de titulacions oficials*.

7. Comissió d'Apel·lacions

La Comissió d'Apel·lacions és la comissió responsable de resoldre els recursos que es presentin en els processos d'acreditació de titulacions universitàries. Per a la resolució dels recursos, la comissió disposarà d'informes d'experts de l'àmbit o dels àmbits de les titulacions que interposen el recurs, preferentment aliens al sistema universitari català.

8. Procés d'acreditació

Les principals fases del procés d'acreditació són les següents:

- 1) **Selecció dels centres a avaluar externament.** Anualment, el Consell de Govern d'AQU Catalunya aprova els centres que s'hauran de sotmetre a avaluació externa al llarg del curs acadèmic següent, en funció de les titulacions que s'hagin d'acreditar. La proposta serà elaborada conjuntament entre les universitats catalanes i AQU Catalunya.
- 2) **Planificació de la visita.** AQU Catalunya planificarà conjuntament amb les universitats catalanes les dates en què es durà a terme la visita a cada un dels centres universitaris. Aquesta planificació hauria d'estar aprovada al final del curs acadèmic anterior al corresponent a la visita o tot just a l'inici d'aquest.
- 3) **Presentació de la sol·licitud d'acreditació.** La institució haurà de sol·licitar formalment l'acreditació dels seus títols oficials d'acord amb els criteris i els terminis que determina la resolució de la Generalitat de Catalunya ECO/1902/2014, de 31 de juliol. En qualsevol cas, la institució haurà de sol·licitar l'acreditació de totes les titulacions que s'avaluin com a molt tard en el moment de la visita externa.
- 4) **Acceptació de la sol·licitud.** L'autoritat administrativa acceptarà la sol·licitud si compleix els requisits establerts. En cas contrari, sol·licitarà a la institució la seva esmena en un termini de deu dies hàbils. Un cop acceptada, la sol·licitud es traslladarà a AQU Catalunya, que la resoldrà en un termini màxim de 9 mesos.
- 5) **Documentació a presentar. Tres mesos hàbils** (caldrà descomptar-ne el mes d'agost i altres períodes festius i/o vacacionals) abans de la visita del CAE al centre, la institució haurà de lliurar la documentació següent:
 - a. **L'autoinforme del centre.** L'autoinforme del centre **integra i substitueix els informes finals de seguiment** de les titulacions que s'han de sotmetre a acreditació. Per tant, a l'autoinforme es mantindran diferenciats els aspectes més significatius de cada una de les titulacions que formen l'oferta del centre. A més, ha de contenir, convenientment actualitzat, el pla de millora del centre o de les titulacions.
 - b. **Evidències.** S'hauran d'aportar les evidències recomanades que es detallen al document «Evidències i indicadors recomanats per a l'acreditació de graus i màsters»⁷ i que també s'enumeren a la secció III d'aquesta guia.
 - c. **Una mostra de les execucions dels estudiants.** Caldrà preparar una selecció d'evidències de les proves d'avaluació dels estudiants corresponents a treballs finals de grau (TFG) o treballs finals de màster (TFM), pràctiques externes i assignatures obligatòries seleccionades. La selecció de les proves escrites, els treballs i/o els

⁷ <http://www.aqu.cat/doc/doc_58718441_1.pdf>

informes s'haurà de fer de manera que hi hagi exemples de diferents qualificacions i han de correspondre al darrer curs acadèmic tancat.

- 6) **Anàlisi de l'autoinforme i de les evidències.** Aquesta revisió, prevista generalment en tots els processos d'avaluació, té com a objectiu identificar les fortaleeses i les àrees de millora a partir de l'aplicació dels estàndards d'aquesta guia, així com establir les qüestions que cal aclarir abans de la visita i els aspectes més importants a tractar-hi. Es valorarà la qualitat i la pertinència de les evidències i de l'autoinforme presentats. En funció d'aquesta anàlisi, el president i el secretari del CAE decidiran la necessitat que la institució completi o millori la informació i valorarà la conveniència de continuar amb el procés.
- 7) **Visita prèvia. Aproximadament sis setmanes** després de presentada la documentació, si es considera oportú, el president i el secretari del CAE podran visitar el centre amb l'objectiu de **resoldre els dubtes plantejats i exposar les àrees de millora**. També s'acordaran els grups d'interès que s'entrevistaran. El centre haurà d'estar representat per dues persones, preferentment el seu responsable i una altra persona que hagi tingut implicació en el procés de seguiment i/o en la gestió del SGIQ. En la visita prèvia es decidirà si es pot continuar amb el procés d'avaluació externa o si, en funció de les evidències aportades, és convenient ajornar-lo.

Resultat de la visita prèvia o, quan no se'n faci, de l'anàlisi de l'autoinforme i de les evidències, el CAE emetrà un informe preliminar amb les accions que haurà de dur a terme el centre per millorar la informació i assegurar un bon desenvolupament del procés.

- 8) **Avaluació.** L'avaluació implica l'anàlisi de tota la documentació presentada i, especialment, del pla de millora, que s'incorpora a l'informe per a l'acreditació de la titulació.

Els avaluadors faran servir les rúbriques, exemplificades adequadament. L'avaluació dels estàndards referents al SGIQ, a la pertinència de la informació pública, a l'adequació del professorat i a l'eficàcia del suport a l'aprenentatge es farà a escala de centre, tot i que aquests dos darrers també caldrà concretar-los a nivell de titulació. En el cas dels estàndards corresponents als resultats de la titulació i a la qualitat del disseny del programa formatiu, l'avaluació serà a escala de titulació, amb la utilització de les rúbriques pertinents i exemplificant els aspectes que ho justifiquin.

- 9) **Organització de la visita.** Com a conseqüència de la visita prèvia, el centre organitzarà l'agenda de la visita, en què estaran delimitades les diferents audiències acordades prèviament amb el CAE (professorat, estudiants i titulats, PAS, ocupadors, coordinadors de titulació, equip directiu, equip d'assegurament de la qualitat, etc.) i la visita a les instal·lacions. També s'haurà de preveure l'espai necessari per al treball del CAE.
- 10) **Desenvolupament de la visita.** L'objectiu principal és conèixer *in situ* el desenvolupament de les titulacions implantades al centre. Es contrastaran o es validaran les evidències aportades, es detectaran controvèrsies o desacords i s'obtindran, si

escau, noves evidències per valorar aspectes no considerats a la documentació aportada. El temps de visita dependrà del nombre de titulacions a avaluar i del seu estat. Es considera que **dos dies** pot ser un temps mitjà adequat per a la majoria de centres.

- 11) **Informes previs d'avaluació externa i d'acreditació.** En un termini **d'entre quatre i sis setmanes** després de la visita, el CAE remetrà a la CEA corresponent la proposta d'informe d'avaluació externa (IAE) perquè aquesta la prengui en consideració i prepari els informes d'acreditació (IdA) de les titulacions objecte d'avaluació. Es preveu que la institució pugui rebre aquests informes en un termini aproximat de **vuit setmanes**.

En la redacció de l'IAE s'utilitzaran les rúbriques exemplificades (secció IV). Per a aquelles titulacions que presentin valoracions diferents de les aplicades a totes les titulacions del centre, es justificarà aquesta valoració diferenciada. En aquest informe es faran paleses les bones pràctiques i els aspectes a millorar obligatòriament.

Les CEA elaboraran l'informe d'acreditació corresponent un cop rebuda la proposta d'IAE i havent considerat la documentació descrita anteriorment. Aquest informe s'emetrà en termes de favorable o desfavorable, amb indicació dels aspectes que necessàriament s'hauran de corregir per obtenir un informe positiu.

- 12) **Emissió dels informes previs i al·legacions.** AQU Catalunya emetrà conjuntament els IAE i IdA. En un termini aproximat de **vint dies**, la institució podrà presentar les al·legacions que consideri oportunes als informes previs perquè el CAE i la CEA les prenguin en consideració. Les al·legacions hauran d'incloure obligatòriament el nou pla de millora de les titulacions del centre, tot incorporant-hi les accions pertinents que es considerin oportunes i que puguin donar resposta a les febleses detectades pel CAE i la CEA.

- 13) **Informes definitius.** En un termini aproximat de **vint dies**, el CAE, un cop rebudes i estudiades les al·legacions, elaborarà la proposta final d'IAE, que remetrà a la CEA corresponent perquè juntament amb les al·legacions rebudes elabori els IdA definitius. AQU Catalunya emetrà conjuntament els IAE i IdA.

Si l'informe d'acreditació indica que és necessària la implantació de millores, s'acordarà amb el centre i amb els responsables de la titulació el termini per dur a terme aquesta implantació, que **en cap cas no podrà superar els dos anys**. Una vegada finalitzat el termini, el centre presentarà, juntament amb l'informe de seguiment, les evidències que justifiquen la posada en marxa de les mesures necessàries.

L'acreditació de les titulacions valida la incorporació de modificacions als plans d'estudis si el pla de millora presentat ja les incloïa. Aquests canvis a la memòria es corresponen amb els que, d'acord amb el document *Processos per a la comunicació i/o l'avaluació de les modificacions introduïdes en els títols universitaris de grau i màster*,⁸

⁸ <http://www.aqu.cat/doc/doc_14313418_1.pdf>

s'han de comunicar per mitjà del procés de seguiment. **En cap cas no es validaran canvis substancials que implicarien una reverificació del títol.**

L'emissió de l'**IdA** es farà en un termini màxim de **nou mesos comptadors des de la data de sol·licitud de l'acreditació**. En cas contrari, s'entendrà que el títol està acreditat.

- 14) **Comunicació de l'acreditació.** AQU Catalunya comunicarà el resultat de l'acreditació a la Generalitat de Catalunya, al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MECD) i al Consell d'Universitats. Aquest darrer emetrà la resolució corresponent, davant del qual la universitat podrà interposar **recurs en un termini màxim d'un mes**.
- 15) **Registre.** Un cop dictada la resolució definitiva, el MECD la comunicarà al Registre d'Universitats, Centres i Títols (RUCT). En cas de ser favorable, procedirà a la inscripció de la corresponent renovació de l'acreditació. Si és desfavorable, el títol constarà en el RUCT com a extingit a partir d'aquella data. En aquest cas, la resolució que es dicti declararà extingit el pla d'estudis i s'hauran d'habilitar les mesures adequades que garanteixin els drets acadèmics dels estudiants que es trobin cursant els estudis.

AQU Catalunya tindrà en compte les avaluacions per a la renovació dels programes Erasmus Mundus emeses per l'Education, Audiovisual & Culture Executive Agency (EACEA) de la Comissió Europea. La institució haurà d'aportar, en el moment de l'acreditació, la documentació relativa a aquesta renovació per part de l'EACEA.

AQU Catalunya podrà reconèixer també altres acreditacions internacionals obtingudes pels programes formatius. Per poder optar a aquesta opció, en primer lloc, els programes hauran d'haver obtingut una avaluació positiva i, en segon lloc, els objectius establerts tant en el procés d'avaluació internacional com en el procés d'acreditació d'AQU Catalunya hauran d'estar alineats.

9. L'autoinforme

Els processos associats a l'assegurament de la qualitat dels ensenyaments estan descrits en els SGIQ de les institucions. Per tant, el SGIQ se situa com a instrument fonamental per a l'acreditació de les titulacions i ha de constituir el referent en el procés de l'elaboració de l'autoinforme.

Per garantir la qualitat del procés, l'autoinforme ha de complir, entre d'altres, els requisits següents:

- Complet, rigorós i concret. Ha d'analitzar i valorar els elements considerats clau per a la realitat que es vol analitzar i millorar.
- Basat en evidències generades en el procés de seguiment i en noves evidències resultants dels programes formatius (per exemple, realitzacions dels estudiants).

- Sistemàtic i detallat pel que fa a l'anàlisi de les causes i, per tant, d'allò que és necessari per afrontar les millores.
- Equilibrat, tant en aspectes positius com en aspectes que cal millorar.
- Compartit i validat per la comunitat universitària, per tal d'assegurar-ne la representativitat en l'anàlisi. L'autoinforme ha d'estar sotmès a informació pública i aprovat segons els procediments establerts en el SGIQ.

Fases del procés d'elaboració de l'autoinforme

Constitució del comitè d'avaluació intern (CAI)

La unitat avaluada, d'acord amb el que estableix el seu SGIQ, ha de constituir el comitè del centre responsable de l'elaboració de l'autoinforme. En aquest comitè hauran de participar representants dels diferents grups d'interès del centre, com ara responsables acadèmics, professorat, personal administratiu, estudiants i d'altres que es considerin oportuns.

Si el comitè que ha d'elaborar l'autoinforme és diferent del que s'encarrega dels informes de seguiment, es recomana que rebi una formació *ad hoc*, on s'aprofundeixi en els aspectes clau que s'hauran d'analitzar tenint en compte la metodologia emprada.

Sistemàtica de recollida d'informació

L'elaboració de l'autoinforme no pot ser un procés *ex novo*. Com ja s'ha comentat, és la culminació del procés de seguiment. Per tant, seguint els processos recollits en el SGIQ, el CAI ha d'agregar la informació recollida als informes de seguiment previs i afegir-hi les darreres dades corresponents a l'últim curs acadèmic. L'agregació correspondrà a dades i anàlisis tant del centre com de les titulacions que imparteix. La informació pot ser de caràcter quantitatiu o qualitatiu, i comprèn des de dades i indicadors sobre els *inputs* o entrades fins a processos i resultats de l'activitat del centre.

Pel que fa a les titulacions impartides, la informació de l'autoinforme ha d'abraçar el període comprès entre la verificació (o darrera acreditació) i el darrer curs acadèmic completat abans de la visita externa per a l'acreditació.

Elaboració de l'autoinforme

Un cop es disposi de tota la informació, el CAI ha d'analitzar i reflexionar sobre les dades d'una manera integradora, per tal de donar resposta als estàndards d'acreditació i fonamentar un bon pla de millora.

Exposició pública

La institució sotmetrà l'autoinforme a informació pública, per tal de ser validat per la comunitat universitària. **No es pot trametre a AQU Catalunya cap informe que no s'hagi sotmès a exposició pública.**

Validació final i remissió a AQU Catalunya

Finalment, l'autoinforme ha de ser validat per l'òrgan institucional corresponent abans de ser tramès a AQU Catalunya.

Contingut de l'autoinforme

L'autoinforme ha de donar resposta als estàndards d'acreditació definits en aquesta guia. Es visualitza com un document estructurat en els grans apartats següents:

1. Presentació del centre

En aquest apartat la institució ha d'aportar una visió global del centre, per situar el lector de l'autoinforme. Així, es poden aportar dades sobre les fites més significatives de la trajectòria del centre, com ara l'evolució del nombre d'estudiants i graduats, el professorat, etc.

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

La institució ha de descriure breument el procés seguit en l'elaboració de l'autoinforme —que hauria d'estar incorporat en el procés d'acreditació de titulacions en el marc del SGIQ—, amb esment de la constitució de la comissió responsable de l'elaboració, la sistematització de l'agregació de les dades, la participació de grups d'interès, la fase de consulta i la reflexió final, tot incloent-hi una valoració de la qualitat del procés d'elaboració de l'autoinforme (compliment de terminis, implicació dels grups d'interès, qualitat de les evidències, grau de satisfacció, etc.).

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

En aquest apartat la institució ha de fer una argumentació basada en evidències sobre el grau d'assoliment dels estàndards d'acreditació.

Per al centre i per a cada titulació, en funció de l'estàndard de què es tracti, la institució ha de realitzar una valoració fent referència directa a les dades més significatives que posen de manifest el compliment dels estàndards. En cada cas, **s'han de valorar el grau de compliment dels objectius pretesos i l'assoliment de les especificacions establertes en la memòria verificada** (per exemple, si s'ha assolit el perfil de formació pretès, si s'han complert els compromisos de recursos de personal, si la planificació portada a terme s'ajusta a la prevista o cal modificar-la, etc.).

Es recomana al centre / a la institució que valori cada dimensió i cada estàndard segons l'escala de 4 qualificacions (en progrés vers l'excel·lència, s'assoleix, s'assoleix amb condicions, no s'assoleix) que apareix en la secció III d'aquesta guia.

Consideracions específiques a tenir en compte en la preparació de l'autoinforme:

- *L'estàndard 1, a excepció de l'adequació del perfil d'ingrés dels estudiants (especialment en els estudis de màster) i dels mecanismes de coordinació, s'assoleix de manera directa mantenint actualitzada la informació relativa al pla d'estudis per mitjà dels processos previstos a aquest efecte. Ara bé, la institució haurà d'informar dels canvis que hagi sofert a la memòria des de la seva verificació i, en qualsevol cas, el CAE podria entrar a valorar els subestàndards 1.1 i 1.2 si fos necessari.*
- *Els estàndards 2, 3, i 5 es desenvoluparan principalment a escala de centre i els estàndards 4 i 6 a escala de titulació. Pel que fa als estàndards a escala de centre, cal fer una reflexió global i, si escau, apuntar les particularitats associades a les diferents titulacions.*

4. Valoració i proposta del pla de millora

La institució ha d'analitzar i reflexionar sobre el funcionament del centre i el desenvolupament de les titulacions impartides. Aquesta reflexió s'ha de fonamentar tant en la informació pública com en les dades, els indicadors i la informació qualitativa derivada del seu SGIQ.

Fruit de l'anàlisi valorativa, es proposaran accions de millora que s'han d'integrar en un pla de millora del centre, que ha d'incloure accions de millora transversals del centre i accions de millora específiques per a les titulacions que ho requereixin.

Si alguna de les propostes de millora implica la modificació del títol, el procés d'acreditació, en cas d'obtenir un informe favorable, la validarà. D'aquesta manera, quan posteriorment la institució incorpori aquella mateixa modificació a la memòria de la titulació mitjançant el procediment ordinari establert, AQU Catalunya emetrà l'informe favorable automàticament. Això serà així sempre que el CAE les pugui avaluar adequadament. Si el CAE no pogués assumir aquesta avaluació a causa del nombre de titulacions a avaluar, AQU Catalunya informará a la universitat perquè les introdueixi utilitzant el procediment normal.

5. Evidències

Les evidències per afegir o annexar a l'autoinforme són les que apareixen en aquesta guia vinculades a cada estàndard, i han d'estar disponibles i accessibles per als membres del CAE.

6. Dimensions addicionals

La institució pot optar a l'avaluació de les tres dimensions addicionals que es descriuen a l'annex I d'aquesta guia: **desenvolupament i inserció professionals, interacció entre recerca i docència, i internacionalització**. En el procés de programació anual de l'acreditació, la universitat comunicarà a AQU Catalunya les titulacions o els centres que optaran a l'avaluació addicional.

AQU Catalunya posa a la disposició de les universitats un model d'autoinforme que poden fer servir per presentar la informació corresponent a aquests sis apartats.

10. Criteris per a l'acreditació

El resultat de l'acreditació s'expressarà en termes de **favorable o desfavorable**, estructurats en quatre nivells:

- a. **Acreditat en progrés vers l'excel·lència.** La majoria dels estàndards d'acreditació rep la valoració «en progrés vers l'excel·lència» i, en conseqüència, s'identifiquen nombroses bones pràctiques que excedeixen el nivell mínim requerit.
- b. **Acreditat.** S'assoleixen tots els estàndards d'acreditació, almenys en el seu nivell mínim.
- c. **Acreditat amb condicions.** No s'assoleixen tots els estàndards d'acreditació. Es detecten problemes que es poden solucionar en un període de temps raonable.
- d. **No acreditat.** No s'assoleix la majoria de criteris d'acreditació o els més significatius.

Per a l'obtenció d'una **acreditació en progrés vers l'excel·lència** caldrà complir les tres condicions següents:

- a. No tenir cap estàndard valorat amb «s'assoleix amb condicions» o «no s'assoleix».
- b. Tenir com a mínim dos estàndards valorats amb «en progrés vers l'excel·lència», i entre ells obligatòriament o bé el 4 o bé el 6. A més, s'estableix que perquè els estàndards 4 i 6 obtinguin la valoració «en progrés vers l'excel·lència», com a mínim han d'obtenir aquesta mateixa qualificació els subestàndards 4.1 (Nivell acadèmic i experiència del professorat) i 6.1. (Nivell acadèmic i activitats de formació de la titulació) respectivament.
- c. Tenir valorats amb «en progrés vers l'excel·lència» els subestàndards 4.1 i 6.1.

Quan es doni alguna les tres condicions següents, la titulació s'**acreditarà amb condicions**:

- a. Quan existeixin tres estàndards valorats amb «s'assoleix amb condicions».
- b. Quan existeixin com a mínim dos estàndards valorats amb «s'assoleix amb condicions», i un d'ells sigui o bé el 4 o bé el 6. Si els subestàndards 4.1 i 6.1 s'assoleixen amb condicions, els estàndards 4 i 6 també s'assoliran amb condicions respectivament.
- c. Quan el subestàndard 6.1 (Nivell acadèmic i activitats de formació de la titulació) s'assoleixi amb condicions.

Un títol no s'acreditarà quan algun dels següents estàndards es valori com a no assolit:

- a. Estàndard 1: qualitat del programa formatiu
- b. Estàndard 4: adequació del professorat al programa formatiu
- c. Estàndard 5: eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge
- d. Estàndard 6: qualitat dels resultats dels programes formatius

III. ESTÀNDARDS I CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Qualitat del programa formatiu

La confiança de la societat en la qualitat acadèmica dels programes formatius requereix l'establiment d'un marc de qualificacions de referència conegut i avalat pels màxims responsables en l'EEES, que a més permeti el reconeixement mutu entre tots els estats membres. En aquest context s'ha desenvolupat el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), alineat amb el marc europeu construït sobre els descriptors de Dublín.

Aquest marc de referència és vàlid per a les institucions d'educació superior i per a les entitats responsables de l'assegurament extern de la qualitat de les titulacions. També ha de promoure un coneixement compartit de les expectatives associades a les qualificacions, que permeti un ús consistent dels títols atorgats i faciliti la mobilitat internacional de titulats.

Les institucions han de disposar de processos dins dels seus SGIQ que permetin el disseny i l'aprovació de les titulacions, de forma coherent amb els estàndards i directrius europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en especial **l'ESG 1.2 (Disseny i aprovació de programes)**, que estableix que «les institucions han de tenir processos per al disseny i l'aprovació dels seus programes. Cal dissenyar els programes per tal que satisfacin els objectius establerts, incloent-hi els resultats d'aprenentatge previstos. Cal especificar i comunicar clarament la titulació que s'obté en finalitzar un programa. A més, aquesta titulació ha de referir-se al nivell corresponent del marc nacional de titulacions de l'educació superior i, en conseqüència, al marc de titulacions de l'Espai europeu d'educació superior», i també **l'ESG 1.3 (Ensenyament, aprenentatge i avaluació centrats en l'estudiant)**, que indica que «les institucions han de garantir que els programes s'ofereixen d'una manera que anima l'alumnat a adoptar un paper actiu en la creació del procés d'aprenentatge, i que l'avaluació dels estudiants reflecteix aquest enfocament» (ENQA, 2015).

El perfil de competències ha de ser rellevant dins de l'àmbit disciplinari i independent de les mencions o especialitats del títol. Les competències proposades han de tenir correspondència amb les recollides en xarxes o entitats nacionals i internacionals. La justificació o valoració de la rellevància del perfil proposat per a la titulació ha de tenir un pes específic més elevat per a les titulacions que són noves o que no tenen tradició en el nostre sistema universitari. D'altra banda, el perfil de competències ha de ser el corresponent al nivell formatiu de la proposta, d'acord amb el MECES (en el context present, estudis amb el nivell de grau o de màster). En el cas dels programes formatius que habiliten per a l'accés a l'exercici d'una activitat professional regulada a Espanya, les competències generals s'han d'ajustar, a més, a les establertes en les disposicions oficials.

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

El disseny de la titulació (perfil de competències i estructura del currículum) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit en el MECES.

L'estàndard es desglossa en els subestàndards següents:

- 1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.
- 1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.
- 1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.
- 1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.
- 1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

Aquest estàndard, a excepció de l'adequació del perfil d'ingrés dels estudiants (1.3) i dels mecanismes de coordinació (1.4) queda, en general, satisfet amb la verificació inicial de la titulació. No obstant això, el CAE, en els casos que ho requereixin, pot avaluar els subestàndards 1.1 i 1.2 i/o aportar-hi propostes de millora.

En el cas dels màsters aprovats pel procediment abreujat, les universitats hauran de presentar una modificació de la titulació per adaptar-la a l'estructura establerta en el Reial decret 1393/2007. En aquests casos, es valorarà el compliment dels cinc estàndards anteriors.

D'acord amb que s'ha explicat en el capítol anterior, el CAE pot validar la incorporació a la titulació d'aquelles modificacions que es poden comunicar a través del procés de seguiment.⁸ El CAE especificarà en el seu informe previ si les creu pertinents i, en cas contrari, proposarà millores. El centre pot aprofitar per exposar la seva intenció de modificar substancialment el títol, però en aquest cas haurà de presentar una modificació de la memòria al MECD perquè l'avalui la CEA corresponent. En els casos en què el CAE no pugui avaluar les modificacions, s'informarà a la universitat perquè les introdueixi mitjançant el procediment normal de modificació.

En el cas que les titulacions a acreditar s'ofereixin també (o en exclusiva) com a dobles titulacions, els CAE hauran de comprovar que el seu desplegament temporal permet als

estudiants adquirir les competències verificades i que els títols es diferenciïn en un mínim de 90 ECTS. En aquest sentit, les taules de reconeixement de crèdits seran una evidència clau.

Quan una universitat imparteixi un títol en diferents centres, els CAE hauran d'avaluar que el pla d'estudis (les seves assignatures obligatòries) és el mateix a tots els centres.

En la valoració de l'estàndard 1.4 s'inclou també la distribució horària del pla d'estudis i de les seves matèries.

Evidències⁹

- Memòria actualitzada per a la verificació de la titulació (AQU Catalunya).
- Informe de verificació i modificacions posteriors de la titulació (AQU Catalunya).
- Informes de seguiment, com a mínim 2 per als graus i un per als màsters (universitat).
- Documentació referida a la coordinació de l'activitat docent (universitat).
- Proves específiques d'accés, si escau (universitat).

Indicadors¹⁰

- Graus:
 - Oferta, demanda i matrícula
 - Nota de tall¹¹
 - Nota d'accés
 - Via d'accés
 - Proves específiques d'accés (si escau)
- Màsters:
 - Oferta, demanda i matrícula
 - Procedència
 - Complementos formatius (si n'hi ha)

La institució podrà completar aquesta llista d'evidències (i les que apareixen a la resta d'estàndards) amb tots els documents que cregui oportuns.

⁹ La concreció i el format de les evidències i els indicadors es troben recollits al document «Evidències i indicadors recomanats per a l'acreditació de graus i màsters» <http://www.aqu.cat/doc/doc_58718441_1.pdf> . Entre parèntesis s'indica la institució o institucions que aporten cada evidència.

¹⁰ Quan aquests indicadors no siguin d'aplicació en algun centre (atès que no participen en la preinscripció, etc.), si és possible, caldrà aportar-ne d'altres que permetin valorar les mateixes característiques.

¹¹ A modificar per la «nota de tall equivalent» quan aquesta estigui disponible a UNEIX o Winddat.

Valoració

En el cas dels graus, per a la valoració d'aquest estàndard cal prendre en consideració, de forma general, els aspectes següents:

- Grau de correspondència entre la memòria verificada, incloent-hi les modificacions posteriors, i la implantació real.
- Relació entre l'oferta i la demanda i la seva evolució.
- Matrícula en primera preferència.
- Nota d'accés i, si escau, de les proves específiques realitzades.
- Idoneïtat de les vies d'accés.
- Mecanismes de coordinació de l'activitat docent, incloent-hi planificació horària de l'estudi.
- Contingut i criteris de valoració de les proves específiques (si escau).
- Reconeixement de crèdits.
- Presència de la perspectiva de gènere en la impartició de la titulació.¹²

En el cas dels màsters, per a la valoració d'aquest estàndard cal prendre en consideració, de forma general, els aspectes següents:

- Grau de correspondència entre la memòria verificada, incloent-hi les modificacions posteriors, i la implantació real.
- Relació entre l'oferta i la demanda i la seva evolució.
- Perfil dels estudiants d'accés, en especial l'àmbit d'on provenen i la necessitat de cursar complements formatius.
- Adequació i eficiència dels complements formatius (s'escau).
- Reconeixement de crèdits.
- Presència de la perspectiva de gènere en la impartició de la titulació.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.

¹² Article 28.1 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

<http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/index.html?action=fitxa&documentId=698967&newLang=ca_ES>

- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

En general, com ja s'ha explicat i atès que les titulacions han superat el procés de verificació, els subestàndards 1.1 i 1.2 s'assoleixen, excepte si el CAE hi detecta problemes i decideix procedir a avaluar-los. En el cas dels **màsters verificats pel procediment abreujat** que no hagin actualitzat la seva estructura, **s'avaluaran tots els estàndards d'acord amb els nivells anteriors.**

2. Pertinència de la informació pública

La transparència informativa és clau a l'hora de generar confiança i incrementar la competitivitat sobre la qualitat de la formació universitària, motiu pel qual és present, d'una manera o d'una altra, en totes les declaracions i comunicats dels ministres responsables d'educació superior en l'EEES, com queda reflectit, entre d'altres, en els comunicats de les conferències de ministres europeus d'Educació de Bergen i Londres:

«Prenent com a base tot el que s'ha assolit fins ara en el Procés de Bolonya, desitgem establir un espai europeu d'educació superior fonamentat en els principis de qualitat i transparència.» Comunicat de Bergen, 19-20 de maig de 2005.

«Els marcs de qualificacions són instruments fonamentals per aconseguir la comparabilitat i la transparència dins de l'EEES, així com per facilitar el transvasament d'estudiants dins, i entre, els sistemes d'educació superior. Aquests marcs també haurien d'ajudar les institucions d'educació superior a desenvolupar mòduls i programes d'estudis basats en els resultats de l'aprenentatge i en crèdits, i a millorar el reconeixement de qualificacions, així com tota mena d'aprenentatges anteriors.» Comunicat de Londres, 18 de maig de 2007.

Aquesta rellevància de la transparència queda reflectida de manera transversal en els estàndards europeus definits per ENQA, en els quals es fa referència a l'accés a la informació sobre les titulacions per part dels diferents grups d'interès (ENQA, 2015). Aquest estàndard d'acreditació pretén recollir aquesta posició destacada de la informació pública relacionada amb el programa formatiu.

D'acord amb l'**ESG 1.8 (Informació pública)**, «les institucions han de publicar informació clara, precisa, objectiva, actualitzada i de fàcil accés sobre les seves activitats, incloent-hi els programes». Les institucions han de facilitar informació que inclogui l'oferta de programes i els

críteris de selecció, els resultats del aprenentatge previstos, les qualificacions a què condueixen, els procediments d'ensenyament, aprenentatge i avaluació emprats, els resultats acadèmics obtinguts i les oportunitats per a l'aprenentatge disponibles per al estudiants, com també informació sobre ocupabilitat dels seus titulats.

La publicació de la informació garanteix la transparència i facilita la rendició de comptes, en sintonia amb els referents europeus en matèria de qualitat en l'ensenyament superior. En concret, pel que fa a l'**ESG 1.7 (Gestió de la informació)**, «les institucions han de garantir que recopilen, analitzen i utilitzen la informació rellevant per a la gestió eficaç dels seus programes i altres activitats».

A més, en les directrius del **ESG 1.1 (Política d'assegurament de la qualitat)** s'estableix que per facilitar aquest objectiu la política ha de ser pública.

Per garantir la qualitat de la informació pública, les institucions han de reflexionar periòdicament sobre la validesa, la rellevància i l'actualització de la informació pública, la seva accessibilitat i els processos de millora contínua que en garanteixen la qualitat.

En aquest context la titulació ha de complir l'estàndard següent:

La institució informa de manera adequada tots els grups d'interès sobre les característiques del programa i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

El procés de seguiment de les titulacions, definit en el Marc VSMA, ajuda a demostrar el compliment d'aquest estàndard en els seus apartats «Informació pública sobre el desenvolupament operatiu de l'ensenyament» i «Informació pública sobre els indicadors de l'ensenyament».

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu.
- 2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció.
- 2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació.

Evidències

- Web de la institució i de la titulació (universitat).
- Informes de seguiment de titulació, que han de ser públics (AQU Catalunya).

- Documentació lligada als processos del SGIQ sobre informació pública, recollida d'informació i rendició de comptes (universitat).

Valoració

Per a la **valoració** d'aquest estàndard, cal prendre en consideració els aspectes següents:

- La publicació, compleció i actualització de la informació referent a la titulació (característiques, desenvolupament i resultats). Com a mínim es compararà amb la que es requereix a l'apartat 3.2 de la *Guia per al seguiment de les titulacions de grau i de màster*.¹³
- La facilitat d'accés a la informació publicada.
- Els informes de rendició de comptes a la societat que hagi pogut publicar la institució (IST, autoinforme d'acreditació, memòries, etc.).

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

¹³ <http://www.aqu.cat/doc/doc_16385323_1.pdf>

3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

En correspondència amb la confiança que la societat disposa en la gestió autònoma de les universitats i amb la transparència exigida en el marc de l'EEES, les universitats han de garantir que les seves actuacions estan en la direcció apropiada per aconseguir els objectius associats als ensenyaments que imparteixen. Per a això, les universitats han de disposar de polítiques i sistemes de garantia interna de la qualitat formalment establerts i públicament disponibles. El SGIQ és, en conseqüència, un instrument clau en la definició de les activitats formatives del centre.

El disseny i la implementació del SGIQ donen resposta als estàndards i directrius europeus (ESG) per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en especial els **ESG 1.1 (Política d'assegurament de la qualitat)** i **1.9 (Seguiment continu i avaluació periòdica dels programes)** (ENQA, 2015). Tal com recull l'ESG 1.1, «Les institucions han de tenir una política d'assegurament de la qualitat que sigui pública i que formi part de la seva gestió estratègica. Les parts interessades internes han de desenvolupar i aplicar aquesta política a través d'estructures i processos adequats i, alhora, implicar-hi les parts interessades externes». Aquests grups d'interès interns assumeixen la seva responsabilitat en la qualitat i es comprometen a assegurar-la a tots els nivells i a desenvolupar una cultura de qualitat. Per assolir aquest objectiu, han de desenvolupar i implementar una estratègia per a la millora continuada de la qualitat. L'estratègia, la política i els procediments han de tenir un estatus formal i han d'estar públicament disponibles.

Les institucions, d'acord amb l'**ESG 1.9**, també «han de fer un seguiment i una revisió periòdica dels programes que ofereixen per garantir que assoleixen els objectius previstos i que responen a les necessitats de l'alumnat i la societat. Aquestes revisions han de comportar una millora continuada dels programes. Qualsevol acció que es planifiqui o s'adopti com a resultat de la revisió s'ha de comunicar a totes les parts interessades». A més, aquest plantejament també va quedar convenientment recollit en el Reial decret 1393/2007, que estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, en què s'explicita que les universitats han de garantir que les seves actuacions assegurin l'assoliment dels objectius associats a la formació que imparteixen, i també en el RD 420/2015 de 29 de maig, de creació, reconeixement, autorització i acreditació d'universitats i centres universitaris, que estableix la certificació dels SGIQ com a pas previ per a l'acreditació institucional dels centres docents.

En el moment de l'acreditació d'una titulació, es considera que la institució ja té un SGIQ formalment establert i suficientment implementat, que garanteix la qualitat de les titulacions que estan dins del seu abast i que, per tant, defineix els processos per al disseny, l'aprovació, la implementació, el seguiment, la revisió i millora i, finalment, l'acreditació dels seus programes formatius. Aquest moment, que està relacionat amb l'assegurament extern de la qualitat en l'educació superior, també ha de donar resposta a l'**ESG 2.1 (Presa en consideració de l'assegurament intern de la qualitat)**, que indica que «L'assegurament extern de la qualitat ha d'abordar l'eficàcia dels processos d'assegurament intern de la qualitat [...]».

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de manera eficient, la qualitat i la millora contínua de la titulació.

L'eficàcia del SGIQ es fa palesa, en última instància, quan el SGIQ reuneix els requisits exigits per facilitar el procés d'acreditació d'una titulació que evidencia un desenvolupament satisfactori.

L'estàndard global es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.
- 3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès.
- 3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora contínua.

El SGIQ d'una institució s'ha de fonamentar també en un model de millora contínua. La institució haurà de valorar de manera periòdica l'adequació del SGIQ com l'eina clau per assegurar la qualitat de les titulacions i la seva millora contínua. L'eficàcia del SGIQ es podrà demostrar a partir del grau d'implementació dels seus processos i de l'anàlisi de les evidències que s'originin en la seva aplicació, com ara els informes de seguiment de les titulacions, els informes de revisió del SGIQ, l'existència de sèries temporals dels resultats acadèmics i de satisfacció o la documentació necessària per al procés d'acreditació, entre d'altres.

Evidències

- El manual del SGIQ i les evidències relacionades (universitat).
- Documents/informes de revisió i plans de millora del SGIQ (universitat).
- Informes de verificació, seguiment i acreditació del títol, amb identificació de punts febles i millores introduïdes (des de la verificació o darrera acreditació) (AQU Catalunya/universitat).
- Plans de millora de la titulació (universitat).

- Mecanismes/instruments de recollida d'informació sobre la satisfacció dels principals grups d'interès (universitat):
 - Estudiants (docència, instal·lacions, serveis d'orientació acadèmica i professional, etc.)
 - Professorat (propi de la titulació; tutors; pràctiques externes)
 - Ocupadors
 - Graduats

Aquest estàndard no disposa d'indicadors específics a considerar més enllà d'aquells que es puguin derivar del pla de millora.

Valoració

Per a la **valoració** d'aquest estàndard es poden prendre en consideració, entre altres, els aspectes següents:

- Grau de compliment del SGIQ per part dels implicats
- Grau d'implantació dels processos de disseny, aprovació, seguiment i acreditació de les titulacions
- Grau d'implantació dels instruments de recollida d'informació
- Eficàcia i grau de resposta dels instruments utilitzats
- Implantació dels plans de millora generats i eficàcia de les accions implantades.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

4. Adequació del professorat al programa formatiu

El professorat és el principal recurs docent de què disposa l'alumnat. El professorat ha de tenir l'experiència i la formació adequades als objectius del títol, i ser suficient en nombre i dedicació per cobrir les tasques acadèmiques principals. Assegurar la qualitat i la idoneïtat del professorat respon de forma directa als estàndards europeus per a l'assegurament intern de la qualitat en les institucions d'educació superior, en concret **l'ESG 1.5 (Assegurament de la qualitat del professorat)**, que recomana que «les institucions han d'assegurar-se que el seu professorat és competent. Han d'aplicar processos justos i transparents per a la contractació i el desenvolupament del personal» (ENQA, 2015).

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

El professorat que imparteix docència a les titulacions del centre és suficient i adequat, d'acord amb les característiques de les titulacions i el nombre d'estudiants.

La consideració del centre com a unitat de referència del global de titulacions que imparteix no limita la possibilitat que la comissió d'acreditació consideri verificar el compliment d'aquest estàndard en titulacions específiques del centre.

L'anàlisi de l'assoliment d'aquest estàndard es planteja **per a tot el professorat que imparteix docència a les titulacions del centre**, parant esment individualitzat a certes tipologies de professorat:

- **El professorat de primer any de les titulacions de grau**, per les implicacions que té el primer any en l'assegurament d'una transició amb èxit de secundària a la universitat (persistència, abandonament de primer curs, integració acadèmica, etc.). La valoració d'aquesta tipologia de professorat serà especialment rellevant en titulacions amb alta matrícula (diversos grups i torns) i un perfil global molt divers de professorat del centre.
- **El professorat de TFG i de pràctiques externes obligatòries**, atès que en aquestes parts del currículum apareix com a referència l'experiència de recerca i/o professional del professorat que supervisa i avalua els assoliments.
- **El professorat de màster**, per comprovar que les exigències sobre nivell acadèmic, potencial investigador i capacitació professional són les adequades per a aquest nivell formatiu.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.
- 4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.
- 4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Evidències

- Desplegament del pla d'estudis: assignació de professorat, categoria del professorat i departament/àrea de coneixement (universitat).
- Perfil del professorat responsable de la supervisió/avaluació del TFG (universitat).
- Perfil del professorat responsable de la supervisió/avaluació de les pràctiques externes/pràcticum segons la seva acreditació acadèmica i experiència professional (universitat).
- Pla de formació o un altre document adequat per valorar la millora de la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat (universitat).

Indicadors

- Professorat per categoria i segons credencials de doctorat (Winddat/universitat).
- Percentatge d'hores impartides de docència (HIDA) segons categoria de professorat i doctorat (Winddat).
- Percentatge d'hores impartides de docència (HIDA) segons trams de recerca i de docència (Winddat).
- Percentatge d'hores impartides de docència (HIDA) segons tipologia del professorat a les assignatures seleccionades (universitat).
- Relació estudiants equivalents temps complet (ETC) per personal docent i investigador a equivalent temps complet (PDI ETC) (Winddat).

Valoració

Per a la **valoració** d'aquest estàndard, cal prendre en consideració els aspectes següents:

- Volum (tenint present el nombre d'estudiants) i dedicació del professorat.
- Mida dels grups en funció de l'activitat docent.

- Tipologia del professorat segons categories, formació acadèmica i credencials (doctors/no doctors, acreditats, sexennis, etc.).
- Especialització del professorat.
- Criteris d'assignació del professorat a les matèries (especialment, les assignatures obligatòries seleccionades, TFG/TFM i pràctiques externes).
- Formació docent i investigadora del professorat.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Per obtenir una valoració global per al títol d'acreditat «en progrés vers l'excel·lència», caldrà que el subestàndard 4.1 rebi una valoració d'«en progrés vers l'excel·lència».

5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

A més del professorat, les institucions posen a la disposició dels estudiants un seguit de serveis i recursos per motivar, facilitar i enriquir el seu aprenentatge, independentment de la localització (al campus, aprenentatge a distància, etc.). En aquest context, l'**ESG 1.6 (Recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat)** recomana que «les institucions han de disposar d'un finançament apropiat per a les activitats d'aprenentatge i ensenyament i garantir recursos d'aprenentatge i de suport a l'alumnat que siguin adequats i de fàcil accés» (ENQA, 2015).

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que la institució compleixi l'estàndard següent:

La institució disposa de serveis d'orientació i recursos adequats i eficaços per a l'aprenentatge de l'alumnat.

En aquest apartat es fa referència a tots els serveis i recursos que contribueixen al suport de l'aprenentatge. L'abast d'aquest apartat inclou:

- **Serveis**, principalment els d'orientació acadèmica i professional. Els estudiants afronten diversos problemes acadèmics al llarg de la seva vida acadèmica (com ara la selecció d'assignatures o problemes d'aprenentatge) i necessitats especials (allotjament o orientació de la carrera professional, per exemple). La institució ha de tenir mitjans apropiats per dirigir i orientar en aquestes temàtiques.
- **Recursos materials**, com ara instal·lacions (aules, sales d'estudi, aules d'informàtica, laboratoris, biblioteques, etc.), infraestructures tecnològiques, equipament i material científic, tècnic, assistencial i artístic, de més o menys significació depenent de la tipologia d'ensenyament:
 - **Serveis bibliotecaris** o centres de recursos per a l'aprenentatge.
 - **Instal·lacions especialitzades** (laboratoris, etc.). Es verificarà que els laboratoris i altres instal·lacions docents tenen l'equipament adequat per desenvolupar les activitats de formació pràctica previstes als plans d'estudis.
 - **Infraestructures tecnològiques** necessàries per al desplegament de la titulació i l'adquisició de les competències per part dels estudiants. Aquestes són especialment rellevants en les titulacions de caràcter semipresencial o virtual.

Aclariment sobre la Guia

Estudis declarats semipresencials

A les titulacions semipresencials pren una importància especial l'anàlisi i la valoració dels aspectes següents:

- L'estructura i la potencialitat del campus virtual i les eines utilitzades per al desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge.
- El disseny dels materials per al desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge.
- La tutorització i l'avaluació de les proves i execucions dels estudiants.

Estudis declarats ensenyaments virtuals

A les institucions d'ensenyament virtual, els aspectes anteriors adquireixen encara més rellevància. A més, caldrà afegir-hi els següents:

- Els sistemes d'orientació, tutoria i consultoria.
- Els sistemes de comunicació interpersonal.

Aquest apartat requerirà més intensitat en les circumstàncies següents: centres que no formin part del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC), màsters (atès que poden requerir l'actualització contínua dels seus recursos) i titulacions d'incorporació recent a la institució.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.
- 5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

Evidències

- Documentació del pla d'acció tutorial (disseny, organització i activitat desenvolupada), diferenciant, si és procedent, entre accions tutorialis per a l'alumnat de nou accés i per al conjunt d'estudiants ja matriculats (universitat). És oportú diferenciar:
 - Suport institucional al PAT.
 - Gestió interna del PAT (mecanismes de seguiment, processos de nomenament i formació, informació pública, satisfacció, etc.).
 - Identificació de necessitats.
 - Identificació explícita de l'estructura d'intervenció del PAT (temporalització, àmbits de seguiment, etc.).

- Identificació pertinent i adequada dels resultats esperats.
- Pertinència de la planificació/execució del PAT.
- Documentació del SGIQ sobre els processos de suport i orientació a l'estudiant (universitat).
- Documentació del SIGQ sobre els processos de gestió de les pràctiques externes (universitat).
- Pla d'actuació institucional d'orientació professional (universitat).
- Identificació dels recursos més significatius de què disposa la institució per afavorir l'aprenentatge de l'estudiant, en especial laboratoris (llocs de treball, assignatures implicades, personal tècnic de suport, etc.), infraestructures digitals, documentació, etc. (universitat).

Indicadors

- Satisfacció dels estudiants amb els sistemes de suport a l'aprenentatge (instal·lacions docents, biblioteques, orientació acadèmica i professional, etc.) (universitat).

Valoració

Per a la **valoració** d'aquest estàndard, cal prendre en consideració els aspectes següents:

- Serveis d'orientació acadèmica (procés d'aprenentatge).
- Serveis d'orientació laboral/professional.
- Pla d'acció tutorial: implicació, participació i satisfacció de tutors i estudiants. Connexió d'aquest PAT amb el perfil dels estudiants d'entrada.
- Disponibilitat, ús i adequació dels recursos materials.
- Gestió de les pràctiques externes.
- En general, però de forma especial en els estudis semipresencials o virtuals:
 - L'estructura i la potencialitat del campus virtual, i els sistemes de comunicació interpersonal.
 - Disseny dels materials per al desenvolupament del procés d'ensenyament/aprenentatge.

S'encoratja els responsables de la titulació a aportar evidències –si se'n disposa i són de fàcil accés– sobre recursos materials que es considerin especialment significatius.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

Els resultats dels programes formatius s'han de recollir i analitzar per a la revisió i la millora de les titulacions. S'entén per resultats del programa formatiu els resultats de l'aprenentatge i acadèmics, de la inserció laboral i de la satisfacció dels grups d'interès.

Els resultats d'aprenentatge d'una titulació són allò que la titulació espera que els estudiants siguin capaços de demostrar en finalitzar els estudis. Defineixen i donen identitat a la titulació. Tot el procés d'ensenyament/aprenentatge i gran part dels recursos de l'organització estan abocats a l'objectiu d'assolir els resultats d'aprenentatge esperats. De fet, el títol és la certificació d'aquest assoliment. En anys recents, els processos d'avaluació externa posen cada cop més èmfasi en els resultats d'aprenentatge i menys en els processos que condueixen a assolir-los.

Les causes d'aquest gir cal trobar-les tant en el fet de posicionar la responsabilitat del disseny i el seguiment dels processos en l'autonomia de les universitats, com en l'èmfasi creixent en la valoració de resultats. Això és coherent amb el procés de convergència europea, procés que desplaça l'èmfasi dels continguts cap als resultats d'aprenentatge, tal com recull el recent

Comunicat de Bucarest (2012) dels ministres responsables d'educació superior en l'EEES, on s'assenyala el requeriment per tal que les institucions associïn els crèdits dels estudis amb resultats d'aprenentatge i càrrega lectiva, i que incloguin el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge en els processos d'avaluació. Així, l'avaluació dels resultats d'aprenentatge és, cada cop més, un element necessari en els processos d'acreditació, especialment per facilitar el reconeixement mutu en les decisions d'acreditació (ECA, 2009).

L'avaluació dels aprenentatges és el procés que permet determinar el grau d'assoliment dels resultats d'aprenentatge, com recull l'**ESG 1.3 (Aprenentatge, ensenyament i avaluació centrats en l'alumnat)**, que recomana que «les institucions han de garantir que els programes s'ofereixen d'una manera que anima l'alumnat a adoptar un paper actiu en la creació del procés d'aprenentatge, i que l'avaluació dels estudiants reflecteix aquest enfocament» (ENQA, 2015).

El procés d'ensenyament/aprenentatge ha de respectar i atendre la diversitat d'estudiants i les seves necessitats, de manera que permeti trajectòries d'aprenentatge flexibles. Si escau, ha de considerar i utilitzar diferents modalitats d'ensenyament; emprar diversos mètodes pedagògics amb flexibilitat; avaluar i ajustar periòdicament les modalitats d'ensenyament i els mètodes pedagògics; fomentar el sentit de l'autonomia en l'alumnat, i garantir una orientació i un suport adequats per part del docent; també ha de promoure el respecte mutu en la relació estudiant-docent, i disposar de procediments adequats per tractar les reclamacions de l'alumnat.

Tant les activitats formatives com el sistema d'avaluació han de ser pertinents, públics i adequats per certificar els aprenentatges reflectits en el perfil de formació. L'adequació del sistema d'avaluació implica un judici sobre la seva pertinència (vàlidesa) i una valoració sobre el grau en què aquestes activitats discriminen i se n'assegura la qualitat. Finalment, bones pràctiques internacionals, como ara les de la Quality Assurance Agency, del Regne Unit, recomanen fer un

Aclariment sobre la Guia

En aquesta guia es fa referència a **resultats d'aprenentatge**, en comptes de competències, atès que és el terme més estès en l'àmbit internacional.

èmfasi especial en l'avaluació dels processos de la institució per dissenyar, aprovar i monitoritzar les estratègies d'avaluació (QAA, 2006).

Els resultats de la inserció laboral també es valoraran en aquesta secció, perquè són un dels resultats clau de la formació universitària. Aquest apartat aprofita la riquesa del sistema d'informació sobre aquest aspecte del sistema universitari català, fet que permet una anàlisi contextualitzada dels seus principals indicadors.

Aclariment sobre la Guia

L'anàlisi dels resultats de satisfacció dels principals grups d'interès permet valorar el grau d'assoliment de les seves necessitats i expectatives pel que fa a la titulació. Aquests resultats afecten molts elements del procés d'acreditació de les titulacions, ja que s'ha de conèixer la satisfacció dels grups d'interès, en concret dels estudiants i titulats, sobre la globalitat del programa formatiu i sobre diferents dimensions avaluable de la titulació, com ara el professorat, els recursos materials, els serveis de suport i orientació i la informació pública, entre d'altres. En el moment de l'acreditació, la institució hauria de disposar d'un sistema de recollida de la informació sobre la satisfacció dels diferents grups d'interès, almenys dels estudiants i titulats, formalment establert i implementat, i emmarcat en els processos definits pel seu SGIQ. El caràcter transversal d'aquests resultats fa que els resultats de la satisfacció no siguin tractats de forma global en aquesta secció, sinó de manera transversal al llarg de tot el procés d'acreditació.

En el moment de l'acreditació, les institucions haurien de disposar d'instruments, formalment establerts i implementats, per a la recollida de la informació sobre la satisfacció dels seus grups d'interès. El caràcter transversal d'aquests resultats aconsella que no siguin analitzats de manera única i global en aquesta secció, tot i que aquesta informació serà clau per a les audiències.

En conseqüència, en el moment de l'acreditació de la titulació s'espera que es compleixi l'estàndard següent:

Les activitats de formació i d'avaluació són coherents amb el perfil de formació de la titulació. Els resultats d'aquests processos són adequats tant pel que fa als assoliments acadèmics, que es corresponen amb el nivell del MECES de la titulació, com pel que fa als indicadors acadèmics, de satisfacció i laborals.

L'estàndard es desglossa en els estàndards concrets següents:

- 6.1. Els resultats de l'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.
- 6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos.
- 6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.
- 6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Evidències

Les **evidències** que cal aportar per avaluar aquest estàndard són les següents:

- Documentació del SGIQ sobre els processos associats amb el desenvolupament dels programes formatius per afavorir l'aprenentatge de l'estudiant i la recollida i l'anàlisi dels resultats
- Accés a les assignatures seleccionades i a mostres d'execucions d'aquestes. Pel que fa a les assignatures seleccionades, cal tenir present el següent:

Grau	Màster
– Quatre assignatures obligatòries. Han de ser representatives de les grans àrees del currículum i dels diferents cursos del pla d'estudis. La seva tipologia ha de respondre tant a assignatures de fonaments científics com a assignatures de tipus tècnic/aplicat o procedimental. Com a mínim una d'elles ha de ser de primer curs. – Si hi ha mencions, una assignatura obligatòria per a cada menció. – Per a les pràctiques externes obligatòries, les més significatives. – Treball de fi de grau.	– Dues assignatures obligatòries. – Si hi ha especialitats, una assignatura per a cada especialitat (de les que obligatòriament ha de cursar l'estudiant per obtenir aquella especialitat). – Si n'hi ha, pràctiques externes. – Treball de fi de màster.

El CAE, en la seva visita prèvia al centre o al llarg de l'avaluació, podrà demanar la inclusió d'alguna assignatura addicional si l'anàlisi de les evidències presentades així ho aconsella.

Per a cada assignatura seleccionada, caldrà aportar les tres tipologies d'evidències següents:

1. Guia docent de l'assignatura

Informació que ha de ser pública al web del títol, i on s'hauria d'incloure obligatòriament:

- Temari.
- Resultats d'aprenentatge i competències a adquirir.
- Sistema d'avaluació.
- Activitats formatives més significatives, incloent-hi les que són objecte d'avaluació (cal assenyalar-ho).
- En el cas de les pràctiques externes i del TFG/TFM:
 - Centres de pràctiques i volum d'estudiants per centre i període lectiu.
 - Tipologia de pràctiques més habituals.
 - Tipologia de TFG/TFM.
 - Sistema de supervisió de pràctiques externes i TFG/TFM.

2. Professorat de l'assignatura

- Currículum resumit del professorat que imparteix l'assignatura (perfil docent, línies d'investigació i publicacions recents principals, perfil professional).
- En el cas del TFG/TFM, perfil del professorat supervisor (currículum resumit amb línies d'investigació i publicacions recents principals, especialment per al professorat responsable del TFM).
- Perfil dels tutors i les tutores de les pràctiques externes obligatòries.

3. Mostra de les execucions dels estudiants

- Selecció d'evidències de les proves d'avaluació dels estudiants de TFG/TFM i pràctiques externes.
- Referent a les assignatures, selecció de les proves escrites, els treballs i els informes de manera que es cobreixi l'espectre de qualificacions (suspens, aprovat, notable i excel·lent) i que, entre totes les proves avaluatives presentades, se superi el 50% del pes de l'avaluació. És suficient una evidència per a cadascuna de les qualificacions atorgades per a cadascuna de les assignatures seleccionades. Si escau, la universitat vetllarà per l'anonimat.
- En cas d'avaluació continuada, taula que permeti contextualitzar-la. Aquesta taula ha d'incloure, com a mínim, la ponderació i la tipologia de les diferents proves.
- En cas d'existir rúbriques d'avaluació que no constin a les guies docents, cal aportar-les en aquest apartat.

Indicadors

Els **indicadors** que cal considerar per avaluar aquest estàndard, en la seva majoria disponibles al Winddat (Resultats acadèmics i inserció laboral), són els següents:

- Satisfacció dels graduats amb l'experiència educativa global de la titulació (estàndards 6.1 i 6.2).
- Llista dels TFG/TFM defensats.
- Evidències sobre l'adquisició del nivell B2 de llengua estrangera per part dels estudiants graduats (estàndard 6.1).
- Satisfacció dels estudiants amb l'actuació docent (estàndards 6.1 i 6.2).
- Resultats acadèmics de la titulació (estàndard 6.3).
- Resultats globals del primer curs (estàndard 6.3).
- Resultats de les assignatures del títol (estàndard 6.3).
- Inserció laboral (estàndard 6.4).

Valoració

Per a la **valoració** d'aquest estàndard, cal prendre en consideració els aspectes següents:

- Resultats globals de la titulació (rendiment, abandonament, graduació, etc.) i específicament del primer curs.
- Assoliment dels resultats d'aprenentatge esperats amb el nivell esperat. En conseqüència, valorar que les proves siguin pertinents i adaptades a les metodologies, les activitats i la forma d'impartició de la titulació, i per tant serveixin per manifestar el nivell d'assoliment de les competències.
- Satisfacció dels estudiants.
- Satisfacció dels titulats amb la formació rebuda.
- Inserció laboral de la titulació respecte a l'EPA, per exemple.

Un dels objectius d'aquest apartat és verificar que els resultats d'aprenentatge s'assoleixen amb el nivell esperat. En conseqüència, el criteri és comprovar que les proves siguin pertinents, és a dir, serveixin per manifestar el nivell d'assoliment de les competències. En cap cas no hi haurà una revisió de les qualificacions atorgades.

Grau d'assoliment dels estàndards

Aquests estàndards es valoraran, segons la seva consecució, en quatre nivells:

- **En progrés vers l'excel·lència.** L'estàndard s'aconsegueix completament i, a més, hi ha exemples de bones pràctiques que excedeixen el mínim requerit.
- **S'assoleix.** L'estàndard s'aconsegueix completament a la institució.
- **S'assoleix amb condicions.** S'aconsegueix el nivell mínim de l'estàndard i es detecten aspectes que s'han de millorar necessàriament. Aquests aspectes són de tal naturalesa que permeten la seva millora en un termini de temps raonable.
- **No s'assoleix.** El títol no aconsegueix el nivell mínim requerit per arribar a l'estàndard corresponent. Les millores que cal introduir són de tal envergadura que no permeten assolir l'estàndard en un temps raonable.

Per obtenir una valoració global per al títol d'acreditat «en progrés vers l'excel·lència», caldrà que el subestàndard 6.1 rebi una valoració d'«en progrés vers l'excel·lència».

IV. INFORME DE RÚBRIQUES

Estàndard 1

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.	
S'assoleix	El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.
1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.	
S'assoleix	El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.
1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'accés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb les places ofertes.	
En progrés vers l'excel·lència	Tots els estudiants matriculats presenten un perfil d'accés que s'adiu amb l'establert per la titulació i el seu nombre és coherent amb les places ofertes.
S'assoleix	La majoria d'estudiants matriculats presenten un perfil d'accés que s'adiu amb l'establert per la titulació.
	El nombre d'estudiants matriculats és coherent amb el nombre de places ofertes.
S'assoleix amb condicions	Una part significativa d'estudiants matriculats presenten un perfil d'ingrés que s'adiu amb l'establert per la titulació.
	La matrícula d'estudiants presenta valors allunyats del nombre de places ofertes.
No s'assoleix	La majoria d'estudiants matriculats presenten un perfil d'accés que no s'adiu amb l'establert per la titulació.
	La matrícula presenta valors molt desviats respecte de l'oferta de places.
1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació adequats.	
En progrés vers l'excel·lència	Els mecanismes de coordinació de què disposa la titulació són molt adequats.
S'assoleix	Els mecanismes de coordinació de què disposa la titulació són adequats.
S'assoleix amb condicions	Els mecanismes de coordinació de què disposa la titulació presenten disfuncions.
No s'assoleix	Els mecanismes de coordinació de què disposa la titulació no són adequats.

1.5. L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

S'assoleix

L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.

Estàndard 2

2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu.	
En progrés vers l'excel·lència	S'ofereix informació actualitzada, exhaustiva i pertinent sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació és molt clara, llegible, agregada i accessible a tots els grups d'interès.
S'assoleix	S'ofereix informació pertinent sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació és clara, llegible, agregada i accessible als grups d'interès.
S'assoleix amb condicions	S'ofereix informació parcial sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació publicada presenta certes mancances pel que fa a claredat, llegibilitat, agregació i accessibilitat.
No s'assoleix	S'ofereix informació deficient sobre les característiques del programa i el seu desenvolupament operatiu.
	La informació publicada presenta serioses mancances pel que fa a claredat, llegibilitat, agregació i accessibilitat.
2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció.	
En progrés vers l'excel·lència	La institució publica informació actualitzada, agregada, accessible i exhaustiva sobre els resultats acadèmics i de satisfacció de la titulació.
S'assoleix	La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció de la titulació.
S'assoleix amb condicions	La institució publica informació parcial sobre els resultats acadèmics i de satisfacció de la titulació.
No s'assoleix	La institució no publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció de la titulació.
2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació.	
En progrés vers l'excel·lència	La institució publica i difon de manera exhaustiva la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes, que inclouen els resultats del seguiment i de l'acreditació.
S'assoleix	La institució publica la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes, que inclouen els resultats del seguiment i de l'acreditació.

<i>S'assoleix amb condicions</i>	La institució publica de manera parcial la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes, que inclouen els resultats del seguiment i de l'acreditació.
<i>No s'assoleix</i>	La institució no publica la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per a la rendició de comptes.

Estàndard 3

3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.	
En progrés vers l'excel·lència	El SGIQ disposa de processos implementats que faciliten de forma òptima el disseny i l'aprovació de les titulacions, com també el seu seguiment i la seva acreditació, amb implicació de tots els grups d'interès.
S'assoleix	El SGIQ disposa de processos implementats que faciliten el disseny i l'aprovació de les titulacions, com també el seu seguiment i la seva acreditació, amb implicació dels grups d'interès més significatius.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa de processos implementats que faciliten parcialment el disseny i l'aprovació de les titulacions, com també el seu seguiment i la seva acreditació.
No s'assoleix	El SGIQ no disposa de processos (o no estan implementats) per al disseny i l'aprovació de les titulacions, el seu seguiment i la seva acreditació.
3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès.	
En progrés vers l'excel·lència	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona de forma òptima la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació completa sobre la seva evolució temporal.
	El SGIQ permet la recollida de la informació sobre la satisfacció dels grups d'interès (especialment de titulats, estudiants, professorat i ocupadors) respecte del programa formatiu.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació sobre la seva evolució temporal.
	El SGIQ permet la recollida de la informació sobre la satisfacció dels estudiants i titulats respecte del programa formatiu.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa d'un procés implementat que gestiona parcialment la recollida de resultats rellevants, amb l'existència d'un quadre d'indicadors amb informació també parcial sobre la seva evolució temporal.
	El SGIQ només recull informació sobre la satisfacció dels estudiants en relació amb aspectes parcials del programa formatiu (per exemple, sobre el binomi assignatura-professor).
No s'assoleix	El SGIQ no disposa d'un procés (o no està implementat) per a la gestió de la recollida dels resultats de la titulació. Les dades de què es disposa són parcials i no inclouen cap sèrie temporal.
	El SGIQ no recull informació sobre la satisfacció dels grups d'interès respecte del programa formatiu.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora continua.	
En progrés vers l'excel·lència	El SGIQ disposa d'un procés implementat que obliga la institució a revisar de forma periòdica i completa l'adequació del mateix SGIQ. La revisió es concreta en un informe que recull la reflexió sobre el funcionament del SGIQ i que permet fer un seguiment dels canvis realitzats.
	Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada i s'estructuren en plans de millora que recullen tots els elements necessaris per a un seguiment òptim i periòdic de la seva implantació.
S'assoleix	El SGIQ disposa d'un procés implementat per a la seva revisió que es concreta en un informe que recull la reflexió sobre el funcionament del SGIQ i que inclou els canvis realitzats en el sistema.
	Les accions de millora del SGIQ són coherents amb la revisió efectuada i s'estructuren en plans de millora que recullen els elements mínims necessaris per fer un seguiment suficient de la implantació de les mesures.
S'assoleix amb condicions	El SGIQ disposa d'un procés per a la seva revisió, però no està implementat. Es duen a terme algunes accions no sistemàtiques de revisió i millora dels processos del SGIQ.
	Les accions de millora del SGIQ tenen un abast i una prioritització parcials, i el seu seguiment no és sistemàtic.
No s'assoleix	El SGIQ no disposa d'un procés per a la seva revisió.
	No es duen a terme accions de revisió i millora del SGIQ.

Estàndard 4

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

En progrés vers l'excel·lència	Per al professorat de grau: El professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs rellevants, com també de l'experiència adequada per al desenvolupament d'una formació de qualitat. El centre té establerts criteris adequats per a l'assignació de docència que assegurin en tots els casos el millor professorat. Els estudiants estan altament satisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: El professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs rellevants, com també de l'experiència adequada per al desenvolupament d'una formació de qualitat. El centre té establerts criteris adequats per a l'assignació de docència, que assegurin en tots els casos el millor professorat. Tot el professorat està implicat activament en projectes de recerca reconeguts i ha fet contribucions de recerca rellevants dins de la disciplina del màster. Els estudiants estan altament satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
S'assoleix	Per al professorat de grau: El professorat disposa de la qualificació i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència adequada. El centre té establerts criteris per a l'assignació de docència. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: El professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència adequada. El centre té establerts criteris per a l'assignació de docència. La major part del professorat està implicat activament en projectes de recerca reconeguts i ha fet contribucions de recerca rellevants dins de la disciplina del màster. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
S'assoleix amb condicions	Per al professorat de grau: Una part del professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs establerts i/o no tot el professorat té l'experiència adequada per al desenvolupament de la formació encomanada.

	El centre no té establerts criteris adequats per a l'assignació de docència. Els estudiants estan parcialment satisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: Una part del professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs establerts i/o no tot el professorat té l'experiència adequada per al desenvolupament de la formació encomanada. El centre no té establerts criteris adequats per a l'assignació de docència. La implicació del professorat en projectes de recerca reconeguts i l'aportació de contribucions de recerca són escasses. Els estudiants estan parcialment satisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
No s'assoleix	Per al professorat de grau: Una minoria del professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència adequada per al desenvolupament de la formació encomanada. El centre no té establerts criteris per a l'assignació de docència. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb la competència docent del professorat.
	Per al professorat de màster: Una minoria del professorat disposa de la qualificació acadèmica i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència adequada per al desenvolupament de la formació encomanada. La implicació del professorat en projectes de recerca reconeguts és pràcticament nul·la. El centre no té establerts criteris per a l'assignació de docència. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb la competència docent i l'experiència investigadora/professional del professorat de màster.
4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	
En progrés vers l'excel·lència	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors són molt adients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan molt satisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
S'assoleix	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors són suficients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan satisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.

<i>S'assoleix amb condicions</i>	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors no són suficients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan parcialment satisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
<i>No s'assoleix</i>	L'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professors presenten greus deficiències per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre. Els estudiants estan majoritàriament insatisfets amb l'atenció del professorat en el seu procés d'aprenentatge.
4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.	
<i>En progrés vers l'excel·lència</i>	El professorat disposa d'un notable suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent i investigadora.
<i>S'assoleix</i>	El professorat disposa de suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent i investigadora.
<i>S'assoleix amb condicions</i>	El professorat disposa d'un escàs suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent i investigadora.
<i>No s'assoleix</i>	El professorat no disposa de suport institucional per al desenvolupament de les seves funcions i per a la millora de la qualitat de la seva activitat docent i investigadora.

Estàndard 5

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.	
En progrés vers l'excel·lència	Es posa clarament de manifest l'eficàcia del pla d'acció tutorial (PAT) com a element fonamental de suport als estudiants en el procés d'ensenyament/aprenentatge, tal com queda reflectit, entre altres aspectes, en l'evolució dels indicadors de rendiment acadèmic. El pla d'acció tutorial s'ha anat adaptant progressivament a les necessitats dels estudiants.
	Hi ha un pla d'actuació institucional per facilitar la inserció professional, i les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució, etc.) són molt adequades.
	Hi ha un elevat grau de satisfacció, tant dels estudiants com dels tutors, amb els serveis d'orientació acadèmica i professional.
S'assoleix	Es posa de manifest que el pla d'acció tutorial i d'orientació acadèmica dona resposta a les necessitats dels estudiants.
	L'orientació professional és adequada, considerant les evidències disponibles i l'adequació de les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució, etc.).
	Els estudiants i els tutors estan satisfets amb els serveis d'orientació acadèmica i professional.
S'assoleix amb condicions	Es posa de manifest l'eficàcia parcial del pla d'acció tutorial i d'orientació acadèmica com a element fonamental de suport als estudiants en el procés d'ensenyament/aprenentatge.
	L'orientació professional presenta deficiències, detectades per les evidències disponibles i la inadequació d'algunes de les activitats realitzades (tipus, durada, difusió, agents d'execució, etc.).
	Els estudiants i els tutors estan parcialment satisfets amb els serveis d'orientació acadèmica i professional.
No s'assoleix	No es posa de manifest l'eficàcia del pla d'acció tutorial i d'orientació acadèmica com a element fonamental de suport als estudiants en el procés d'ensenyament/aprenentatge.
	L'orientació professional és insuficient i les activitats realitzades són inadequades (tipus, durada, difusió, agents d'execució, etc.).
	Els estudiants i els tutors no estan satisfets amb els serveis d'orientació acadèmica i professional.

5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.	
En progrés vers l'excel·lència	Les infraestructures docents i de suport a l'aprenentatge són excel·lents per motivar, facilitar i enriquir l'aprenentatge dels estudiants (per nombre, actualització i qualitat de l'equipament).
	Els fons de la biblioteca responen satisfactòriament a les necessitats de la titulació, se'n fa un ús elevat i estan clarament interrelacionats amb l'activitat de recerca del centre.
S'assoleix	Les infraestructures docents i de suport a l'aprenentatge donen resposta adequada a les necessitats d'aprenentatge dels estudiants (equipament pertinent i suficient, i instal·lacions adequades).
	Els fons de la biblioteca són adequats per a les necessitats de la titulació, són accessibles i presenten una certa relació amb l'activitat de recerca del centre.
S'assoleix amb condicions	Les infraestructures docents i de suport a l'aprenentatge presenten mancances pel que fa a nombre de places, seguretat i falta i/o inadequació de l'equipament.
	Els fons de la biblioteca presenten algunes mancances documentals i/o problemes d'accessibilitat.
No s'assoleix	Les infraestructures docents i de suport a l'aprenentatge no donen resposta suficient a les necessitats d'aprenentatge dels estudiants al llarg dels estudis.
	Els fons bibliotecaris no proporcionen prou documentació als estudiants al llarg dels estudis i/o no és suficientment accessible.

Estàndard 6

6.1. Els resultats de l'aprenentatge assolits es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació.	
En progrés vers l'excel·lència	Pel que fa a les assignatures: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest l'alt nivell de formació dels estudiants i satisfan molt adequadament els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM responen molt satisfactòriament al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Els TFG/TFM responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes responen molt satisfactòriament al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Les entitats que participen com a centres de pràctiques són molt adequades per al desenvolupament de les pràctiques externes.
S'assoleix	Pel que fa a les assignatures: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un adequat nivell de formació dels estudiants i satisfan suficientment els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM responen al nivell del MECES requerit per a la titulació. La majoria de TFG/TFM responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes responen al nivell del MECES requerit per a la titulació. Les pràctiques externes es duen a terme majoritàriament en centres adequats.
S'assoleix amb condicions	Pel que fa a les assignatures: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un desigual nivell de formació dels estudiants i hi ha dubtes sobre si se satisfan els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.

	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM només responen parcialment al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Els TFG/TFM responen parcialment a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes només responen parcialment al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per la titulació. Les entitats que participen com a centres de pràctiques presenten algunes deficiències per al desenvolupament de les pràctiques externes.
No s'assoleix	Pel que fa a les assignatures: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest un inadequat nivell de formació dels estudiants i no se satisfan els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.
	Pel que fa al TFG/TFM: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG/TFM no responen al perfil formatiu de la titulació ni al nivell del MECES requerit per la titulació. Els TFG/TFM rares vegades responen a una planificació temàtica concorde amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes no responen al perfil formatiu de la titulació ni al nivell del MECES requerit per la titulació. Les entitats que participen com a centres de pràctiques presenten deficiències considerables per al desenvolupament de les pràctiques externes.
6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos.	
En progrés vers l'excel·lència	Pel que fa a les assignatures: La metodologia i les activitats docents s'alineen satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge. Els sistemes i criteris d'avaluació són variats, innovadors i molt pertinents per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els TFG/TFM se supervisen i avaluen amb criteris molt pertinents i adequats.
	Pel que fa a les pràctiques externes:

	Les pràctiques externes se supervisen i avaluen amb criteris molt pertinents i adequats.
S'assoleix	Pel que fa a les assignatures: La metodologia i les activitats docents estan dissenyades amb l'objectiu d'oferir oportunitats als estudiants per integrar els resultats d'aprenentatge. Els sistemes i criteris d'avaluació són adequats per certificar i discriminar els resultats de l'aprenentatge.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els TFG/TFM se supervisen i avaluen amb criteris adequats.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Les pràctiques externes se supervisen i avaluen amb criteris adequats.
S'assoleix amb condicions	Pel que fa a les assignatures: La metodologia i les activitats docents ofereixen un nombre raonable d'oportunitats per desenvolupar els resultats d'aprenentatge requerits. Els sistemes i criteris d'avaluació presenten algunes deficiències que no permeten en tots els casos certificar i/o discriminar els resultats de l'aprenentatge.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els sistemes de supervisió i avaluació dels TFG/TFM presenten inadequacions.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Els sistemes de supervisió i avaluació de les pràctiques externes presenten inadequacions.
No s'assoleix	Pel que fa a les assignatures: No hi ha una relació clara entre els resultats d'aprenentatge i les metodologies i activitats docents del programa formatiu de la titulació. Els sistemes i criteris d'avaluació no són els adequats per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.
	Pel que fa al TFG/TFM: Els sistemes de supervisió i avaluació dels TFG/TFM presenten inadequacions significatives que no els fan adequats per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.
	Pel que fa a les pràctiques externes: Els sistemes de supervisió i avaluació de les pràctiques externes presenten inadequacions significatives que no els fan adequats per certificar i discriminar els resultats d'aprenentatge.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	
En progrés vers l'excel·lència	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal de tots els indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i mostra clarament la millora contínua de la titulació.
S'assoleix	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal de la majoria dels indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents.
S'assoleix amb condicions	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics presenta un cert desajust amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i no mostra una clara millora continuada de la titulació.
No s'assoleix	L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics presenta un desajust significatiu i greu en relació amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i no mostra una millora continuada de la titulació.
6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	
En progrés vers l'excel·lència	La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és superior a la de titulacions similars.
	La taxa d'adequació és superior a la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és superior a la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
S'assoleix	La taxa d'ocupació és superior a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, i és adequada comparada amb la de titulacions similars.
	La taxa d'adequació és adequada comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és adequada comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
S'assoleix amb condicions	La taxa d'ocupació és propera a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat, però és baixa comparada amb la de titulacions similars.
	La taxa d'adequació és lleugerament baixa comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és lleugerament baixa comparada amb la d'altres titulacions del mateix àmbit disciplinari.
No s'assoleix	La taxa d'ocupació és baixa comparada amb la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat.

	La taxa d'adequació és inferior a la d'altres titulacions.
	La mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica i pràctica és clarament baixa.
	La titulació no duu a terme estudis d'inserció laboral.

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

www.aqu.cat